

UCHWAŁA Nr XII/164/2020
RADY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO
z dnia 29 maja 2020 roku

**w sprawie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury
w Aleksandrowie Kujawskim za 2019 rok**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) oraz § 21 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. nr 63, poz. 587), uchwala się, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z rocznym sprawozdaniem z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury w Aleksandrowie Kujawskim za rok 2019, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, Rada Powiatu ocenia pozytywnie działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury w Aleksandrowie Kujawskim za 2019 rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

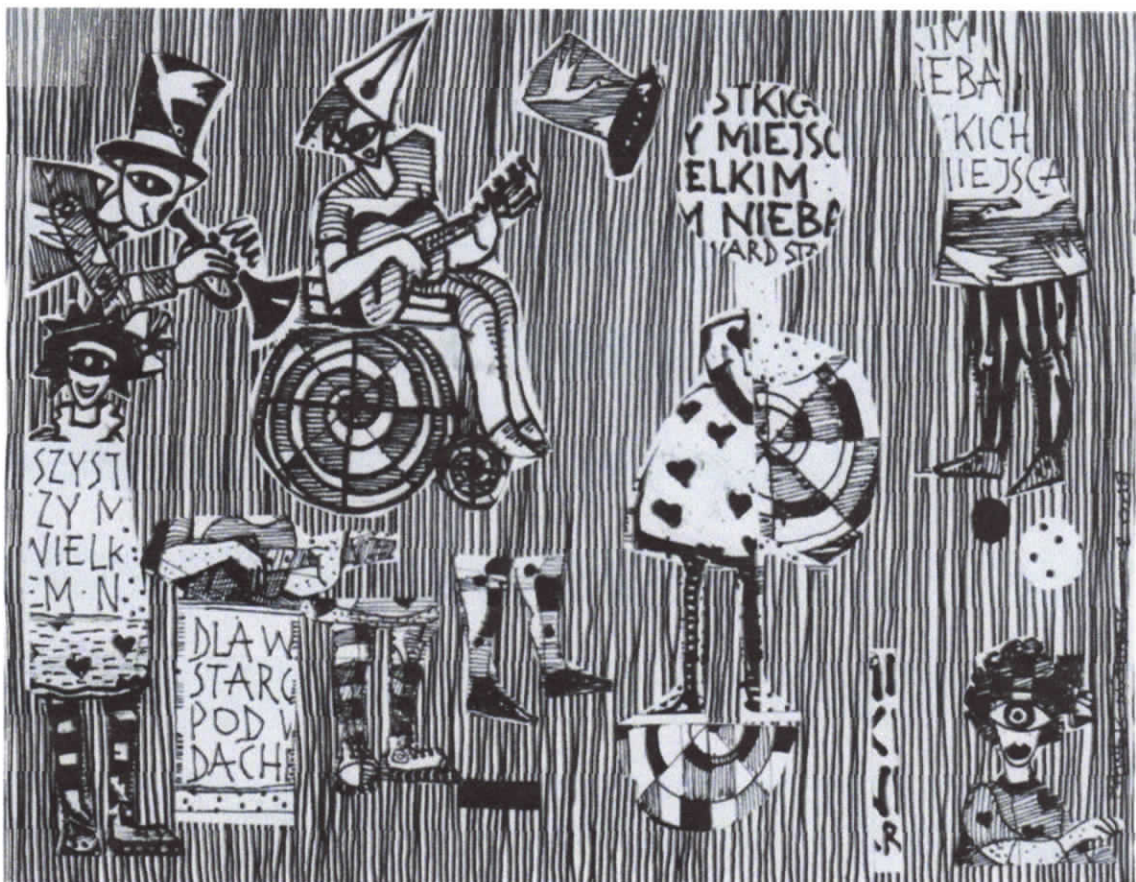
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Arkadiusz Świątkowski

Sprawdz. pod. wzgl. formalno-prawnym:
RADCA PRAWNY *Anna J. Szwed*
Toruń, 2020-05-29

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI REHABILITACYJNEJ
I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW
FINANSOWYCH
WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY
W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM
ZA ROK 2019

Aleksandrów Kujawski 27.02.2020r.

WTZ.8151.9/20

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim

Na podstawie § 21 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr. 63 poz. 587)

W imieniu Jednostki Prowadzącej przedstawiam roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych.

Sprawozdanie zostało przygotowane przez radę programową, księgową oraz kierownika jednostki.

Z poważaniem:

PEŁNIĄCA FUNKCJĘ BURMISTRZA

mgr Edyta Jaszczyk

**WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY**

w Aleksandrowie Kujawskim
ul. Wojska Polskiego 21

WTZ – 3032/3/2020

Rozliczenie roczne oraz informacja o wykorzystaniu przez WTZ środków finansowych z uwzględnieniem kwot uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług za 2019 rok.

Otrzymane środki z Powiatu Aleksandrowskiego i PFRON	703 733,00
Otrzymane środki z Gminy Miejskiej	70 000,00
Wydatki	703 668,32
Przekazanie niewykorzystanych środków PFRON	44,68
Przekazanie niewykorzystanych środków 10% Starostwa Powiatu	20,00
Stan środków na rachunku bankowym na ostatni dzień kwartału	0,00
Stan środków w kasie na ostatni dzień kwartału	0,00

Dział	Plan na 2019 r.	Wykonanie za 2019 rok
I. Wynagrodzenia	608 656,00	608 617,90
płace 11 etatów	466 546,00	466 546,00
narzuty od wynagrodzeń	95 550,00	95 512,61
dodatkowe wynagrodzenie roczne	32 844,00	32 843,99
zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13 716,00	13 715,30
II. Koszty materiałów, energii i usług ...	44 973,00	44 952,26
- porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	38 634,00	38 634,00
III. Koszty eksploatacji samochodu	10 500,00	10 498,94
- porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	12 000,00	12 000,00
IV. Koszty szkoleń pracowników	3 000,00	2 999,17
V. Koszty ubezpieczenia uczestników	1 925,00	1925,00
VI. Koszty ubezpieczenia mienia warsztatu	876,00	875,05

VII. Koszty wycieczek org. dla uczestników - porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	1 303,00	1 303,00
	5 000,00	5 000,00
VIII. Koszty materiałów do terapii w pracowniach - porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	20 000,00	20 000,00
	8 000,00	8 000,00
IX. Środki do treningu ekonomicznego - porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	12 500,00	12 497,00
	1 000,00	1 000,00
X. Koszty wyposażenia warsztatu - porozumienie w sprawie dofinansowania WTZ przez Gminę Miejską z dn.15.02.2019 r.	0,00	0,00
	5 366,00	5 366,00
Ogółem środki na 2019r.	773 733,00	773 668,32

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY
KIEROWNIK

Mieczysław Kołodziej

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY
KSIĘGOWA

Dorota Ciesielska

Wydatki środków uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników WTZ i ich wpłat na wycieczki i cele kulturalne w 2019 roku.

Środki były ewidencjonowane na specjalnie do tego celu wydzielonym subkoncie.

Saldo na dzień 01.01.2019 rok wynosiło 2 865,81zł. W roku 2019 zgromadziliśmy kwotę 13 733,50 zł w tym kwotę 10 110,54 zł środków uzyskanych ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników.

W 2019 roku wydatkowaliśmy środki w wysokości 10986,22 zł na następujące zadania:

- wspólne kolędowanie w sali dworcowej E. Stachury	- 191,86
- zabawa karnawałowa	- 1533,88
- dyskoteka walentynkowa w klubie „Od Nowa” Toruń	- 396,62
- dzień kobiet w WTZ	- 473,37
- turniej gier planszowych uczestników warsztatu	- 433,42
- rekolekcje wielkanocne w jednostce	
- śniadanie wielkanocne	- 1 228,49
- zajęcia edukacyjne „ Zielona Polska”	- 700,00
- wycieczka do Trójmiasta	- 2 990,00
- przegląd twórczości osób niepełnosprawnych	
- „Na skrzydłach Aleksandrowa”	- 1 554,21
- zawody sportowe w Kowalewie Pomorskim	- 642,60
- wystawa malarska w połączeniu z koncertem Wejherowo	- 13,52
- dzień chłopaka	- 122,34
- Mikołajki dla uczestników	- 119,36
- spotkanie wigilijne w jednostce	- 520,55
- prowizje bankowe	- 66,00
Razem:	10 986,22

Stan środków na rachunku na dzień 31.12.2019r.

- 5 613,13 zł.

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY
KIEROWNIK
alc
Mieczysław Kołodziej

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
IM. EDWARDA STACHURY
KSIĘGOWA
Dorota Ciesielska
Dorota Ciesielska

Spis treści

Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury w Aleksandrowie Kujawskim oraz stopień i rodzaj ich niepełnosprawności. Dane za rok 2019.....	4
Rotacja w ciągu roku 2019.....	5
Opieka prozdrowotna w WTZ	6
Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego	7
Frekwencja uczestników w miesiącach I-III 2019	7
Frekwencja uczestników w miesiącach IV-VI 2019	8
Frekwencja uczestników w miesiącach VIII-IX 2019	9
Frekwencja uczestników w miesiącach X-XII 2019	10
Formy i metody realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej	11
Metody Pracy	13
Sprawozdania z działań poszczególnych pracowni warsztatu w roku 2019	20
Pracownia tkacko-rękodzielnicza.....	20
Pracownia kucharska.....	21
Pracownia plastyczno-graficzna.....	23
Pracownia krawiecka	25
Pracownia stolarska.....	27
Pracownia artystyczno-muzyczna.....	29
Pracownia ślusarska	31
Rehabilitacja ruchowa.....	33
Opieka psychologiczna	34
Wnioski z ocen rocznych i kompleksowych uczestników WTZ.....	35
Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których Rada Programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji	37

Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury w Aleksandrowie Kujawskim oraz stopień i rodzaj ich niepełnosprawności. Dane na rok 2019

L.P	Nazwisko Imię	Wiek	Termin ważności	ST. niepełnospra wności	Symbol przyczyny niepełnos pr.	Kobieta	Mężczyzn a	Miast o	Wieś
1	B. A.	25	30.06.2021	Umiarkowa ny	01-U	X			X
2	B. R.	28	30.11.2021	Umiarkowa ny	01-U		X		X
3	B. I.	53	Na stałe	Umiarkowa ny	Ps	X			X
4	C.M	25	Na stałe	Znaczny	10-N,05-R		X		X
5	Ch. J.	33	28.02.2022	Umiarkowa ny	01-U, 06- E	X		X	
6	D. M.	37	Na stałe	Znaczny	11-I, 01- U,02-P	X			X
7	D. Z.	54	Na stałe	Umiarkowa ny	02-P, 03- L		X		X
8	F. J.	30	31.12.2021	Umiarkowa ny	01-U	X		X	
9	G. Mar.	29	31.08.2022	Znaczny	01-U	X		X	
10	G. Mał.	38	Na stałe	Umiarkowa ny	Ps	X		X	
11	J. Mał.	48	Na stałe	Znaczny	Ps	X		X	
12	J. Mar.	63	Na stałe	Znaczny	04-O	X		X	
13	K. Mi.	28	31.03.2020	Umiarkowa ny	10.N,-02- P	X		X	
14	K. B.	51	Na stałe	Znaczny	N	X			X
15	K.. Ma.	25	30.09.2024	Umiarkowa ny	01-U	X		X	
16	Ł. M.	39	Na stałe	Znaczny	P\R		X		X
17	Ł. J.	40	Na stałe	Znaczny	Ps	X		X	
18	M. E.	30	30.04.2023	Umiarkowa ny	01-U		X		X
19	M. Ma.	45	31.05.2020	Umiarkowa ny	01-U	X			X

20	M. Mi.	62	Na stałe	Znaczny	P		X	X	
21	M.I.	35	Na stałe	Znaczny	02-P	X		X	
22	N. M.	35	30.04.2024.	Umiarkowa ny	01-U 02- P		X		X
23	R. E.	39	Na stałe	Znaczny	N	X		X	
24	R. B.	29	30.04.2023	Umiarkowa ny	01-U, 02- P		X		X
25	R. Prz.	32	31.01.2020	Umiarkowa ny	02-P		X	X	
26	R. W.	41	Na stałe	Znaczny	Ps		X	X	
27	R. A.	38	Na stałe	Znaczny	U	X		X	
28	S. M.	39	Na stałe	Znaczny	N		X	X	
29	S. P.	56	Na stałe	Znaczny	P		X	X	
30	W. B.	64	Na stałe	Umiarkowa ny	02-P		X		X
31	W. Ad.	24	31.03.2024	Znaczny	01-U		X		X
32	W. Al.	27	30.09.2020	Znaczny	01-U	X			X
33	Z.Sz.	24	31.05.2021	Umiarkowa ny	01-U, 10- N, 03-L		X		X
34	Ż.D	28	30.04.2020	Umiarkowa ny	02-P		X	X	X
35	Ż.P	25	30.06.2020	Umiarkowa ny	01-U, 04- 0	X			X

Rotacja w ciągu roku 2019r

Rezygnacje:

- 1 .K.Ar. rezygnacja od 24.04.2019r- staż zawodowy
2. K.Ad. rezygnacja od 06.05. 2019r- staż zawodowy
3. K.K. zgon uczestniczki 15. 06.2019r
4. R.Pi. zgon uczestnika 08.11. 2019r

Przyjęcia:

1. K. Mi. przyjęcie 15.05.2019r
2. W.A. przyjęcie 15.05 2019r
3. C.M. przyjęcie 26.06.2019r
4. K. Ma.. przyjęcie 20.11.2019r

WTZ Aleksandrów Kujawski dane na 31.12.2019

- Liczba osób – 35
- Znaczny stopień niepełnosprawności – 17
- Umiarkowany stopień niepełnosprawności – 18
- Kobiet- 19
- Mężczyzn- 16
- Miasto-17
- Wieś- 18

Opieka prozdrowotna w WTZ

Indywidualny program terapii i rehabilitacji nakreślał długo i krótkoterminowe działania prozdrowotne uwzględniając ścisłą współpracę z zespołem terapeutycznym. Opieka prozdrowotna wynikała również z bieżących potrzeb i sytuacji w WTZ. Ważnym ogniwem była ścisła współpraca z opiekunami i rodzicami.

Duża ilość informacji o uczestniku dotycząca zdrowia, warunków socjalno-bytowych zapewniło opracowanie diagnozy psychologicznej przez Panią psycholog a także utworzenie indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uwzględniając potrzeby bio- psycho- społeczne uczestnika. W sytuacjach tego wymagających nawiązywano współpracę z pracownikami MOPS-u lub GOPS-u. Monitorowano regularne wizyty u lekarzy specjalistów. Realizowano zlecenia. W koniecznych sytuacjach organizowano wizyty u lekarza I-go kontaktu. Reagowano w przypadku nagłych zachorowań. O tego rodzaju zdarzeniach informowano rodzinę lub opiekunów uczestnika.

Podawano leki w/g zleceń lekarskich, wykonywano pomiary RR, poziomu cukru. W nagłych zdarzeniach, zranieniach, oparzeniach udzielano pierwszej pomocy.

Wykonywano czynności higieniczne, zaopatrywano w środki higieniczne osoby tego wymagające. Przeprowadzono pogadanki, rozmowy dotyczące zdrowia, zachowania higieny itp.

Kompletowano dokumenty wymagane do przyjęcia nowych uczestników do terapii w WTZ.

Informowała rodziców i opiekunów o konieczności ponownego stawienia się na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności w przypadku upływającego terminu ważności orzeczenia.

Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach Warsztatu w poszczególnych miesiącach roku
sprawozdawczego

Frekwencja uczestników w miesiącach I-III 2019

LP	Nazwisko i imię	I		II		III	
1.	B. A.	22	100%	21	100%	23	100%
2.	B. R.	22	100%	21	100%	23	100%
3.	B. I.	14	63,64%	21	100%	19	82,61%
4.	C. J.	14	63,64%	15	71,43%	18	78,26%
5.	D. M.	18	81,82%	0	0%	14	60,87%
6.	D. Z.	22	100%	21	100%	23	100%
7.	F. J.	4	18,18%	20	95,24%	6	26,09%
8.	G. Mar.	6	27,27%	6	28,57%	4	17,39%
9.	G. Mał.	6	27,27%	3	14,29%	11	47,83%
10.	J. Mał.	19	86,36%	18	85,71%	14	60,87%
11.	J. Mar.	15	68,18%	16	76,19%	19	82,61%
12.	K. Ar.	16	72,73%	20	95,24%	20	86,96%
13.	K. B.	13	59,09%	13	61,90%	23	100%
14.	K. K.	4	18,18%	5	23,81%	10	43,48%
15.	K. Ad.	15	68,18%	14	66,67%	10	43,48 %
16.	Ł. M.	22	100%	21	100%	23	100%
17.	Ł. J.	22	100%	20	95,24%	23	100%
18.	M. E.	14	63,64%	17	80,95%	13	56,52%
19.	M. Ma.	22	100%	19	90,48%	21	91,30%
20.	M. Mi.	4	18,18%	17	80,95%	13	56,52%
21.	M. I.	20	90,91%	19	90,48%	21	91,30%
22.	N. M.	18	81,82%	20	95,24%	20	86,96%
23.	R. E.	3	13,64%	7	33,33%	6	26,09%
24.	R. B.	12	54,55%	16	76,19%	16	69,57%
25.	R. Prz.	16	72,73%	18	85,71%	21	91,30%
26.	R. W.	12	54,55%	5	23,81%	4	17,39%
27.	R. A.	11	50%	20	95,24%	16	69,57%
28.	R. Pi.	5	22,73%	12	57,14%	15	65,22%
29.	S. M.	21	95,45%	21	100%	23	100%
30.	S. P.	20	90,91%	19	90,48%	23	100%
31.	W. B.	19	86,36%	19	90,48%	21	91,30%
32.	W. A.	19	86,36%	0	0%	16	69,57%
33.	Z. Sz.	22	100%	20	95,24%	22	95,65%
34.	Ż. D.	8	36,36%	1	4,76 %	8	34,78%
35.	Ż. P.	21	95,45%	20	95,24%	20	86,96%
	Średnio		67,66 %		71,43%		72,30%

Frekwencja uczestników w miesiącach IV-VI 2019

LP	Nazwisko i imię	IV		V		VI	
1.	B. A.	18	94,74%	14	66,67%	5	26,32%
2.	B. R.	19	100%	21	100%	19	100%
3.	B. I.	19	100%	20	95,24%	12	63,16%
4.	C. M.	-	-	-	-	3	100%
5.	C. J.	16	84,21%	19	90,48%	16	84,21%
6.	D. M.	19	100%	21	100%	17	89,47%
7.	D. Z.	18	94,74%	8	38,10%	19	100%
8.	F. J.	0	0%	12	57,14%	17	89,47%
9.	G. Mar.	0	0%	4	19,05%	10	52,63%
10.	G. Mał.	11	57,89%	15	71,43 %	12	63,16%
11.	J. Mał.	14	73,68%	21	100%	17	89,47%
12.	J. Mar.	19	100%	12	57,14%	15	78,95%
13.	K. Ar.	4	100%	-	-	-	-
14.	K. B.	19	100%	21	100%	15	78,95%
15.	K. K.	17	89,47%	13	61,90%	5	45,45%
16.	K. Ad.	10	52,63%	-	-	-	-
17.	K. M.	-	-	4	28,57%	6	31,58%
18.	Ł. M.	19	100%	21	100%	18	94,74%
19.	Ł. J.	16	84,21%	21	100%	16	84,21%
20.	M. E.	11	57,89%	12	57,14%	14	73,68%
21.	M. Ma.	17	89,47%	20	95,24%	17	89,47%
22.	M. Mi.	15	78,95%	18	85,71%	12	63,16%
23.	M. I.	17	89,47%	21	100%	18	94,74%
24.	N. M.	13	68,42%	18	85,71%	18	94,74%
25.	R. E.	1	5,26%	12	57,14%	1	5,26%
26.	R. B.	15	78,95%	14	66,67%	5	26,32%
27.	R. Prz.	13	68,42%	18	85,71%	17	89,47%
28.	R. W.	6	31,58%	8	38,10%	8	42,11%
29.	R. A.	15	78,95%	19	90,48%	16	84,21%
30.	R. Pi.	14	73,68%	14	66,67%	15	78,95%
31.	S. M.	17	89,47%	21	100%	19	100%
32.	S. P.	16	84,21%	21	100%	18	94,74%
33.	W. B.	18	94,74%	21	100%	19	100%
34.	W. Ad.	-	-	3	21,43%	5	26,32%
35.	W. Al.	19	100%	21	100%	19	100%
36.	Z. Sz.	18	94,74%	21	100%	18	94,74%
37.	Ż. D.	10	52,63%	18	85,71%	12	63,16%
38.	Ż. P.	15	78,95%	18	85,71%	17	89,47%
	Średnio		75,64%		77,35%		74,51%

Frekwencja uczestników w miesiącach VII-IX 2019

LP	Nazwisko i imię	VIII		IX	
1.	B. A.	10	50%	12	57,14%
2.	B. R.	20	100%	21	100%
3.	B. I.	13	65%	14	66,67%
4.	C. M.	17	85%	19	90,48%
5.	C. J.	15	75%	16	76,19%
6.	D. M.	19	95%	17	80,95%
7.	D. Z.	20	100%	21	100%
8.	F. J.	3	15%	4	28,57%
9.	G. Mar.	2	10%	15	71,43%
10.	G. Mał.	14	70%	14	66,67%
11.	J. Mał.	17	85%	20	95,24%
12.	J. Mar.	13	65%	21	0%
13.	K. B.	1	5%	12	57,14%
14.	K. M.	0	0%	15	71,43%
15.	Ł. M.	20	100%	21	0%
16.	Ł. J.	19	95%	21	100%
17.	M. E.	0	0%	13	61,90%
18.	M. Ma.	19	95%	21	100%
19.	M. Mi.	16	80%	18	85,71%
20.	M. I.	18	90%	19	90,48%
21.	N. M.	13	65%	16	76,19%
22.	R. E.	3	15%	4	28,57%
23.	R. B.	14	70%	15	71,43%
24.	R. Prz.	16	80%	19	90,48%
25.	R. W.	6	30%	1	4,76%
26.	R. A.	17	85%	15	71,43%
27.	R. Pi.	7	35%	8	38,10%
28.	S. M.	20	100%	19	90,48%
29.	S. P.	18	90%	20	95,24%
30.	W. B.	20	100%	21	100%
31.	W. Ad.	20	100%	20	95,24%
32.	W. Al.	19	95%	21	100%
33.	Z. Sz.	20	100%	20	95,24%
34.	Ż. D.	16	80%	19	90,48%
35.	Ż. P.	17	85%	18	85,71%
	Średnio		68,86%		72,38%

Frekwencja uczestników w miesiącach X-XII 2019

LP	Nazwisko i imię	X		XI		XII	
1.	B. A.	22	100%	3	15%	1	5,26%
2.	B. R.	22	100%	20	100%	19	100%
3.	B. I.	22	100%	18	90%	16	84,21%
4.	C. M.	20	90,91%	13	65%	13	68,42%
5.	C. J.	22	100%	17	85%	17	89,47%
6.	D. M.	3	13,64%	6	30%	0	0%
7.	D. Z.	22	100%	20	100%	19	100%
8.	F. J.	1	4,54%	0	0%	6	31,58%
9.	G. Mar.	6	27,27%	1	5%	12	63,16%
10.	G. Mał.	3	13,64%	10	50%	3	15,79%
11.	J. Mał.	20	90,91%	18	90%	12	63,16%
12.	J. Mar.	20	90,91%	18	90%	17	89,47%
13.	K. B.	22	100%	20	100%	13	68,42%
14.	K. Mi.	9	40,91%	11	55%	2	10,53%
15.	K. Ma.	-	-	9	100%	19	100%
16.	Ł. M.	22	100%	20	100%	19	100%
17.	Ł. J.	22	100%	19	95%	17	89,47%
18.	M. E.	12	54,55%	10	50%	12	63,16%
19.	M. Ma.	22	100%	19	95%	18	94,74%
20.	M. Mi.	16	72,73%	12	60%	11	57,89%
21.	M. I.	21	95,45%	18	90%	17	89,47%
22.	N. M.	18	81,82%	16	80%	18	94,74%
23.	R. E.	4	18,18%	0	0%	4	21,05%
24.	R. B.	19	86,36%	12	60%	16	84,21%
25.	R. Prz.	21	95,45%	15	75%	17	89,47%
26.	R. W.	2	9,09%	5	25%	0	0%
27.	R. A.	20	90,91%	19	95%	16	84,21%
28.	R. Pi.	0	0%	0	0%	-	-
29.	S. M.	20	90,91%	19	95%	19	100%
30.	S. P.	22	100%	19	95%	16	84,21%
31.	W. B.	22	100%	20	100%	19	100%
32.	W. Ad.	22	100%	20	100%	19	100%
33.	W. Al.	22	100%	20	100%	19	100%
34.	Z. Sz.	19	86,36%	17	85%	18	94,74%
35.	Ż. D.	16	72,73%	18	90%	17	89,47%
36.	Ż. P.	21	95,45%	20	100%	19	100%
	Średnio		74,93%		71,25%		72,18%

Frekwencja uczestników za rok 2019 wyniosła 72,59%.

W ramach 27,41% absencji w zajęciach WTZ nieobecność z tytułu pobytu w szpitalach, na oddziałach i turnusach rehabilitacyjnych stanowi około 70% nieobecności co mocno wpisuje się jako akcent wspomagania zdrowotnego uczestnika jednostki.

Formy i metody realizowanej przez warsztat działalności rehabilitacyjnej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówka realizującą zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością. Misją to realizowaną jest poprzez tworzenie takich warunków i wykorzystanie takich metod, aby doprowadzić do najpełniejszego rozwoju każdego uczestnika.

Celem rehabilitacji społecznej jest możliwie pełne włączanie osób z niepełnosprawnością we wszystkie przejawy życia społecznego, aby osoba ta faktycznie była i czuła się wartościowym i cennym członkiem społeczności, mogącym korzystać z dóbr i osiągnąć kultury i cywilizacji, jak i czynnie włączać się w ich tworzenie i rozwój. Celem rehabilitacji zawodowej jest możliwie najlepsze przygotowanie osoby z niepełnosprawnością do pełnienia roli pracownika. Wyposażenie jej w kompetencję, wiedzę, umiejętności, które pozwolą podejmować i z powodzeniem realizować wyzwania zawodowe.

Warsztat w swych działaniach zmierza do tego, aby jak najczęściej tworzyć sytuacje, w których osoby z niepełnosprawnością czują się dumne, spełnione i szczęśliwe; zmotywowane do podejmowania nowych, jeszcze trudniejszych wyzwań.

Aby ON potrafiła odnajdować się w rzeczywistości, sprostać jej wyzwaniom, placówka musi systematycznie dostosowywać metody i formy pracy, pozwalające jak najefektywniej realizować zakładane cele i zadania. Pracownicy na bieżąco doskonalą swój warsztat pracy studiując najnowsze opracowania oraz uczestnicząc w różnorodnych szkoleniach. Nieocenionym źródłem wiedzy i inspiracji są zasoby Internetu. Za jego pośrednictwem następuje też wymiana doświadczeń i praktyk pomiędzy różnorodnymi instytucjami pracującymi na rzecz ON. Często sami uczestnicy warsztatu proponują nowatorskie rozwiązania i techniki wnoszące element kreatywności i świeżości w wydawałoby się sprawdzone metody pracy. Otwarta i elastyczna postawa kadry w kwestii metod i form działania placówki jest gwarancją braku rutyny i zgody na przeciętny poziom funkcjonowania.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Aleksandrowie Kujawskim realizował program rehabilitacyjny w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji i terapii opracowane dla każdego uczestnika. W WTZ realizowane są zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zdrowotnej. Celem działań jest szeroko rozumiane budowanie i rozwijanie potencjału uczestników.

Rehabilitacja zmierza do:

- przygotowania do maksymalnego samodzielnego życia, w którym podopieczny będzie mógł pełnić role społeczne zgodne ze swoimi możliwościami, potrzebami, zainteresowaniami i oczekiwaniami otoczenia.
- przygotowania do niezależnego i aktywnego funkcjonowania w środowisku lokalnym, placówkach użyteczności publicznej, w kontaktach międzyludzkich i udziału w różnych formach życia towarzyskiego.
- przygotowania do podejmowania działań z obszaru aktywności zawodowej poza warszatem, w tym także systematycznej, długofalowej pracy zarobkowej.
- przygotowania do efektywnego zmagania się ze swoimi słabościami, problemami, przekraczaniem kolejnych ograniczeń.

Działania rehabilitacyjne przebiegają w następujących, często przeplatających się etapach:

- Etap diagnostyczno-przygotowawczy

W tym okresie akcent położony jest na obserwację aktualnego potencjału nowego uczestnika, pozwala on poznać jego możliwości, oczekiwania, preferencje, jest okazją do podejmowania prób różnorodnych działań. Po okresie adaptacyjnym uczestnik odnajduje swoje miejsce w warsztacie, opracowywane są plany rehabilitacji uczestnika.

- **Terapia zajęciowa**

Podczas jej trwania uczestnicy wdrażani są do wykonywania określonych zadań, opanowują konkretne techniki pracy, poznają odpowiednie materiały i narzędzia oraz utrwalają nawyki związane z systematyczną pracą. Głównym celem w tym etapie jest usprawnienie zaburzonych funkcji fizycznych i psychicznych.

- **Rehabilitacja zawodowa i społeczna**

Celem rehabilitacji społecznej jest włączenie osoby niepełnosprawnej w nurt życia społecznego. Odbywa się to w toku oddziaływań rehabilitacyjnych, przez zdobywanie maksymalnej samodzielności i zaradności życiowej. Uczestnicy wraz ze wzrostem swoich kompetencji podejmują się coraz trudniejszych zadań z tego zakresu. Z kolei rehabilitacja zawodowa ma na celu przygotowanie uczestników do efektywnego wykonywania różnorodnych czynności przydatnych na stanowisku pracy. Ma także wyposażyć ich w umiejętności i właściwości charakterystyczne dla „dobrego” pracownika.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie wywiadu, badania psychologicznego, oceny umiejętności i predyspozycji psychofizycznych, rozmowy z uczestnikiem, dokumentacji uczestnika, stanu zdrowia, obserwacji podczas zajęć w warsztacie, szczegółowej oceny Rady Programowej Warsztatu. Program jest realizowany w pracowniach wiodących oraz w innych formach według indywidualnych potrzeb. W ramach terapii prowadzone jest wsparcie psychologiczne, warsztaty i zajęcia z psychologiem. Z pomocy psychologa korzystają również rodziny osób niepełnosprawnych, prawni opiekunowie w zakresie poprawy funkcjonowania uczestnika WTZ również w środowisku domowym. Prowadzona jest również rehabilitacja zdrowotna poprzez ocenę stanu zdrowia, działania profilaktyczne, kontrolę nad trwającym leczeniem (wspomagany farmakologicznie i nie tylko), rozmowy indywidualne i spotkania grupowe w zakresie dbałości o zdrowie, ochrony zdrowia, świadomości własnego ciała. Ponadto w ramach kształtowania wiedzy o ochronie zdrowia, prowadzone są zajęcia z dbałości i zaspokajania higieny osobistej ciała i ubioru.

Realizując zadania i zmierzając do osiągnięcia zakładów celów stosowano szeroki wachlarz metod pracy z uczestnikami:

- terapia grupowa, indywidualna
- arteterapia
- muzykoterapia
- ergoterapia
- biblioterapia
- psychoterapia i wsparcie psychologiczne
- socjoterapia
- terapia przez kontakt z przyrodą
- przygotowanie do pracy

- zajęcia rekreacyjne
- turnusy rehabilitacyjne
- konkursy, gry, zabawy
- spotkania religijne
- trening w zakresie czynności życia codziennego
- ćwiczenia w zakresie budowania pozytywnego wyglądu
- zajęcia w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego; estetyczne przyrządzenie posiłków, prace porządkowe, obsługa urządzeń technicznych i audiowizualnych
- rozwój umiejętności prac ogrodniczych
- trening ekonomiczny
- umiejętność adekwatnego zachowania się
- trening umiejętności interpersonalnych
- trening asertywności
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich
- trening mediacji i negocjacji
- ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych
- ćwiczenia komunikowania się przez Internet
- ćwiczenia aktywności w sytuacjach społecznych
- ćwiczenia orientacji przestrzennej
- ćwiczenia w pełnieniu ról uczestnika WTZ, domownika, klienta, katolika, obywatela, pracownika, petenta
- trening przygotowania na podjęcia pracy
- trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialność za wykonane zadanie
- ćwiczenia koncentracji i pamięci
- ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzanie powierzonego zadania do końca
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania
- zajęcia rękodzieła artystycznego
- zajęcia plastyczne z zastosowaniem różnych technik
- zajęcia gastronomiczne, kulinarne, kuchenne
- zajęcia gospodarcze, porządkowe
- zajęcia z dekoracji i estetycznego wystroju wnętrz
- zajęcia ogrodnicze (uprawa roślin)
- zajęcia stolarskie, prace użyteczne i artystyczne

Metody Pracy:

Słowne:

- Przekazywanie informacji
- Rozmowa
- Pogadanka
- Dyskusja
- Opowiadanie

-Opis

Praktyczne :

-Samodzielnego doświadczania i przeżywania

-Stawianie zadań przez instruktora

-Powtarzania ćwiczeń

Oglądowe:

-Pokazu i obserwacji

-Modelowania, przykładu

-Bezpośredniego odbioru

Objaśniająco – poglądowe:

-Pokaz

-Lektura

-Prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe

Samodzielnego dochodzenia do wiedzy:

-Problemowa

-Drama

-Inscenizacji

-Sytuacyjna

-Symulacyjna

Weryfikacyjne:

- Analiza tworzonych prac

W obszarze rehabilitacji społecznej zaplanowane cele realizowane były poprzez integrację uczestników ze środowiskiem lokalnym, doświadczanie różnorodnych sytuacji społecznych, kultywowanie tradycji rodzinnych, świątecznych, historycznych, religijnych i innych. Uczestnicy rozwijali swoje kompetencje społeczne i interpersonalne podejmując nowe działania, poszerzając wachlarz doświadczeń życiowych, uczestnicząc w ciekawych formach rekreacji. Rehabilitacja ruchowa (towarzysząca społecznej i zawodowej) realizowana była poprzez promowanie zdrowego stylu życia, systematyczny udział w zajęciach rehabilitacyjnych i treningach sportowych na terenie WTZ, poprzez udział w zawodach i konkursach sportowych i rekreacyjnych.

Najważniejsze wydarzenia z obszaru rehabilitacji społecznej i ruchowej:

- 16.01 – przekazanie prac na WOŚP
- 16.01 – odwiedziny dzieci z biblioteki w ramach Białych Wakacji
- 22.01 - koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Kolejowym w Aleksandrowie Kujawskim na oddziale paliatywnym
- 24.01- "Wspólne kolędowanie 2019" na sali dworca PKP
- 30.01 – koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Gracja w Ciechocinku
- 06.02 – Drzwi otwarte w WTZ - odwiedziny młodzieży z Hubala
- 11.02 - Światowy Dzień Chorego - udział we mszy św.
- 12.02 - udział delegacji warsztatu w Eucharystii z udziałem biskupa Meringa w Raciążku

- 14.02 – Walentynki w WTZ
- 16.02 – koncert zespołu A3 Format na sali kolumnowej Dworca W Aleksandrowie Kujawskim
- 20.02 - Udział w "Randce w Ciemno" organizowanej przez ŚDS w Aleksandrowie Kujawskim
- 21.02 - zabawa karnawałowa dla społeczności WTZ
- 25.02 - koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Gracja w Ciechocinku
- 01.03 - Przekazanie prac na cel charytatywny dla Basi Sznajder, licytacja zorganizowana przez ZS Salezjańskich
- 02.03 - koncert patriotyczny Mariusza Chojnackiego w sali kolumnowej Dworca PKP
- 04.03 - koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Uzdrowskim w Ciechocinku
- 06.03 - Popielec - udział we mszy św.
- 08.03 - obchody Dnia Kobiet w WTZ
- 15.03 - rozdanie nagród w Konkursie Poetyckim organizowanym przez bibliotekę miejską
- 27-28.03 – Turniej Gier Planszowych w WTZ
- 01.03 – udział w I Turnieju Bilardowym Karczemka 2019
- 03.04 – kiermasz prac uczestników WTZ w Urzędzie Miejskim
- 04.04 – kiermasz prac uczestników WTZ w Urzędzie Gminy
- 05.04 - Targi Pracy w Zespole Szkół Salezjańskich
- 07.04 - Udział delegacji w Misterium Pańskim organizowanym przez ŚDS
- 09.04 - udział w rekolekcjach wielkopostnych
- 13.04 – udział w Powiatowych Prezentacjach Potraw i Tradycji Wielkanocnych
- 16.04 – uroczyste Śniadanie Wielkanocne w WTZ
- 24.04 – wyjazd na zawody sportowe Radosny Plusk w Wąbrzeźnie
- 27.04 – koncert zespołu Pole Minowe podczas Testu Ortograficznego w Zespole Szkół Ogrodnik
- 03.05 – udział delegacji WTZ w obchodach 228 uroczystości uchwalenia Konstytucji 3-go Maja
- 07.05 – koncert zespołu Pole Minowe w Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych w Wagańcu.
- 09.05 – udział w programie edukacyjno-artystycznym Zielona Polska w Bydgoszczy w Hali Łuczniczki
- 17.05 – udział delegacji WTZ w obchodach 25 Warsztatu w Kowalewie Pomorskim
- 18.05 – udział w Ciechocińskich Dniach Seniora - występ zespołu Pole Minowe
- 23.05 – udział zespołu Pole Minowe w Ogólnopolskim Festiwalu Artystycznym Osób Niepełnosprawnych w Brodnicy
- 24.05 – wystawa prac uczestników połączona z kiermaszem w ZUS w Aleksandrowie Kujawskim
- 31.05 – udział w obchodach Dnia Dziecka w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Raciążku; wyjazd zespołu Pole Minowe do ŚDS w Toruniu
- 01.06 – udział delegacji w uroczystościach na cmentarzu ukraińskim
- 03.06 – udział w IX Biegu Grzymały w Aleksandrowie Kujawskim
- 05.06 – udział w turnieju piłki nożnej o puchar Karczemki
- 06.06 – udział w konkursie muzycznym Barwy Muzyki organizowanym przez ŚDS
- 07.06 - koncert zespołu Pole Minowe w Hubalu
- 08.06 – udział w Sportowych Spotkaniach Osób Niepełnosprawnych w Kowalewie Pomorskim
- 10.06 - prelekcja p. Badtke o życiu Edwarda Stachury na dworcu PKP

- 11.06 – udział w zawodach siłowych "Niech Moc Będzie z Wami" w Toruniu
- 13.06 – koncert zespołu Pole Minowe w Bydgoszczy na WSB
- 19.06 - wycieczka do Gdyni Orłowo
- 23.06 – udział uczestników WTZ w zawodach sportowych w Łasinie
- 27.06. - grill w WTZ
- 04.08 – udział delegacji WTZ w Pieszej Pielgrzymce do Częstochowy
- 23 - 25.08 – udział w XIII Aleksandrowskim Międzynarodowym Festiwalu Dwóch Cesarzy
- 01.09 – udział delegacji WTZ w obchodach wybuchu II wojny światowej
- 09.09 – koncert zespołu Pole Minowe w Domu Zdrojowym w Ciechocinku
- 10.09 – koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Gracja w Ciechocinku; udział w pikniku w Solcu Kujawskim
- 11.09 - zebranie z rodzicami i opiekunami uczestników
- 24.09 – udział w zawodach Strzał w Dziesiątkę na kręgielni w Wąbrzeźnie
- 26.09 – III Przegląd Twórczości Poetyckiej Na Skrzydłach Aleksandrowa
- 01.10 - koncert zespołu Pole Minowe w sanatorium Gracja w Ciechocinku
- 02.10 – obchody Dnia Chłopaka w WTZ
- 04.10 - udział delegacji w obchodach 5 rocznicy nadania imienia ŚDS
- 18.09 – koncert zespołu Pole Minowe w oddziale paliatywnym sanatorium w Aleksandrowie Kujawskim
- 24.10 – wycieczka do Warszawy
- 29.10 – koncert poświęcony twórczości Edwarda Stachury Pejzaż bez Ciebie w Toruniu
- 30.10 - udział w kweście charytatywnej na cmentarzu parafialnym w Aleksandrowie Kujawskim
- 31.10 - palenie zniczy na cmentarzach
- 04.11 – udział w koncercie zaduszkowym piosenek Ireny Jarockiej w Ciechocinku
- 06.11 – udział w turnieju tenisa stołowego w Janikowie
- 08.11 – udział w zaduszkach muzycznych Od nocy do nocy w wykonaniu Joanny Aleksandrowicz na sali kolumnowej dworca
- 11.11 - udział delegacji w obchodach 101 rocznicy odzyskania niepodległości
- 14.11 – udział w zawodach sportowych we wspinaczce skałkowej w Toruniu
- 20.11 – koncert zespołu Pole Minowe w Sanatorium Gracja w Ciechocinku
- 20.11 – udział w spotkaniu Legendy o Aleksandrowie Kujawskim na sali dworca PKP w Aleksandrowie Kujawskim
- 26.11 – udział delegacji społeczności w przedstawieniu Na wesoło o menopauzie i andropauzie realizowanym przez Koło Niewidomych
- 28.11 - udział w spotkaniu integracyjnym w Wąbrzeźnie; udział w projekcji filmu „Bohemian Rhapsody”
- 30.11 - udział w zabawie andrzejkowej na sali kolumnowej dworca PKP
- 03.12 – udział w Festiwalu Piosenki Autorskiej "Cała Jaskrawość"
- 04.12 – kiermasz prac w Urzędzie Miasta
- 05.12 - kiermasz prac w Urzędzie Gminy

- 06.12 – udział w XIV Mikołajkowym Turnieju Tenisa Stołowego organizowanego przez ŚDS; wspólne strojenie choinki miejskiej
- 10.12 – kiermasz prac w sanatorium Łączność w Ciechocinku
- 11.12 – wystawa prac i udział w obchodach 30-lecia ZOL w Raciążku
- 13.12 – odwiedziny byłej uczestniczki Ani B. w placówce dla matek w Żołądowie
- 14.12 – udział w spektaklu Moralność Pani Dulskiej, spotkanie z panią Ewą Wachowicz, degustacja potraw świątecznych
- 15.12 – kiermasz prac w ZOL w Raciążku, przekazanie uzyskanych kwot na cele dobroczynne
- 16.12 – udział delegacji WTZ w przedstawieniu "Gore Gwiazda" przygotowanym przez Teatr Ostrość Widzenia
- 18.12 - uroczysta wigilia w WTZ

W obszarze rehabilitacji zawodowej zaplanowane cele realizowane były poprzez systematyczną pracę w poszczególnych pracowniach, motywowanie do budowania właściwej postawy zawodowej, systematyczną pracę z doradcą zawodowym, poprzez promowanie prac uczestników WTZ, poprzez systematyczny kontakt z instytucjami rynku pracy – Powiatowy Urząd Pracy, agencje zatrudnienia, poprzez podejmowanie i kontynuowanie nauki oraz udział w stażach zawodowych.

Najważniejsze działania w obszarze rehabilitacji zawodowej :

- Zajęcia zawodowo-artystyczno-terapeutyczne w poszczególnych pracowniach
- Podjęcie stażu przez p. Ad. K. w MCK w Aleksandrowie Kujawskim, jako pracownik gospodarczy. Następnie podjęcie zatrudnienia w Spółdzielni Socjalnej Kujawianka na stanowisku pracownika pomocniczego
- Podjęcie stażu wraz z zatrudnieniem przez p. Ar. K. w warsztacie stolarskim.
- Wszyscy uczestnicy WTZ odbyli praktyki zawodowe w charakterze pracownika pomocniczego. Podjęta aktywność zawodowa polegała na składaniu kartonowych opakowań oraz naklejaniu na nich etykiet. Uczestnicy zarobili w ten sposób środki finansowe, które zgodnie przeznaczyli na dofinansowanie wycieczki do Warszawy.
- Sprzedaż prac uczestników wykonywanych na zamówienie lub bezpośrednio z pracowni
- Trening ekonomiczny
- Współpraca z PUP w Aleksandrowie Kujawskim – bieżąca analiza rynku pracy i rynku szkoleniowego, utrzymanie statusu „poszukujący pracy” dla kilkunastu uczestników WTZ
- Systematyczny monitoring ofert pracy i szkoleń za pośrednictwem Internetu

Oferta działań na rzecz osób niepełnosprawnych realizowana w WTZ dostosowana jest do potrzeb i potencjału uczestników, sprzyja budowaniu pozytywnych i trwałych relacji wewnątrz społeczności. Ma na celu wszechstronną aktywizację i rozwój osób niepełnosprawnych.

Zadania te realizujemy po to, aby osoba niepełnosprawna budowała poczucie swojej wartości, była świadoma swoich możliwości, doświadczała spełnienia i bycia pełnowartościowym członkiem rodziny, grupy społecznej i społeczeństwa. Uczestnictwo w powyższych działaniach i inicjatywach jest okazją do wielu pozytywnych przeżyć, różnorodnych sytuacji społecznych dostarczających wielu doświadczeń, pozwalającą podejmować nowe role,

dojrzewać emocjonalnie i społecznie. Uczestnicy obserwując siebie w nowych sytuacjach mają okazję rozwijać dotychczasowe relacje. Udział w zawodach i konkursach pozwala podnosić samoocenę, buduje pozytywny obraz siebie, sprawia, że uczestnicy czują się doceniani, wyróżniani, wyjątkowi, zyskują motywację do kolejnych wysiłków, stawiają sobie coraz większe cele. Powrót bez medalu uczy przeżywać gorycz porażki, skłania do refleksji, uczy szacunku do tych, którzy są lepsi.

Uczestnicy mieli okazję prezentować swoje prace i wytwory w środowisku lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Prace naszych uczestników znane są szerokiej rzeszy odbiorców. Jako podstawowe narzędzie aktywizacji i motywacji uczestników do podejmowania systematycznych działań w różnych obszarach stosowano wzmocnienia pozytywne. Pochwała, zwrócenie uwagi, wyrazy uznania, wyróżnienie, nagrody; wpływały na wzrost poczucia wartości, kondycji psychicznej i chęć do dalszego podejmowania wysiłku w pracy nad własnym rozwojem. Rozwiązując sytuacje trudne czy konfliktowe zawsze dbano o zapewnienie uczestnikom poczucia bezpieczeństwa i komfortu psychicznego. Pobyt w WTZ daje niecodzienną szansę bycia i pracy w niezwyklej społeczności. Uczestnicy są odbiorcami wielu wspierających działań, ale także sami podejmują rolę przyjaciół, powierników, doradców i pomocników. Pozytywnym, ciepłym nastawieniem motywowaliśmy do dobrej, pilnej pracy i radzenia sobie z niepełnosprawnością.

W mijającym roku wszyscy pracownicy warsztatu podnosili swoje kwalifikacje zawodowe. Aby uatrakcyjnić i rozwinąć warsztat pracy a przez to ofertę wsparcia dla uczestników pracownicy odbyli szkolenia w następujących obszarach:

- kurs florystyczny,
- kurs kulinarny
- kurs witrażowy
- kurs fusingu mikrofalowego
- kurs biżuteria Tiffany
- kurs biżuteria witrażowa
- kurs drenaż limfatyczny i kompleksowa terapia obrzękowa
- kinezytaping podstawowy
- kurs stolarski
- kurs doskonalenia techniki jazdy
- studia podyplomowe doradztwo zawodowe

Jednym z kluczowych wydarzeń z obszaru rehabilitacji społeczno-zawodowej był organizowany z wielkim powodzeniem już trzeci raz z rzędu Przegląd Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych „Na Skrzydłach Aleksandrowa”.

Inspiracją do zapoczątkowania tego, cieszącego się ogromnym zainteresowaniem wśród artystów z niepełnosprawnością konkursu, był moment nadania imienia Edwarda Stachury warsztatowi terapii zajęciowej w Aleksandrowie Kujawskim. Duch i dzieło poety sprawiły, że zrodzony, jako jednorazowa inicjatywa pomysł, na stałe wpisał się w kalendarz imprez artystycznych i jest z niecierpliwością wyczekiwany przez twórców.

W przeglądzie bierze udział kilkadziesiąt uczestników, reprezentujących placówki z całego województwa. Wydarzenie swoim patronatem obejmują znamienite osobistości; min. Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Marszałek i Wojewoda województwa Kujawsko-pomorskiego, Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego, Starosta Powiatu Aleksandrowskiego, Wójt Gminy Aleksandrów Kujawski. W przygotowaniach do uroczystej gali biorą udział wszyscy uczestnicy i pracownicy WTZ oraz grono wolontariuszy i sympatyków placówki. Prace związane z realizacją tego przedsięwzięcia trwają kilka miesięcy. Każdy na swój sposób angażuje się w czynności organizacyjne, mające zagwarantować wysoką, jakość przeglądu. Pozwala to później wszystkim uczestnikom odnaleźć się nie tylko w roli widzów, ale współtwórców wydarzenia.

Celem konkursu jest zachęcanie uczestników do doskonalenia warsztatu poetyckiego i pasji tworzenia; umożliwienie autorom prezentacji własnej twórczości przed szeroką widownią oraz profesjonalnym jury. Stwarzamy okazję do przeżywania niecodziennych, intensywne i bardzo budujących emocji. Występujący artyści przeżywają wielką radość, satysfakcję, spełnienie, zbierają wyrazy uznania i gratulacje. Buduje to ich samoocenę, poczucie wartości, motywuje do dalszej pracy. Wszyscy goście festiwalu otrzymują atrakcyjne niespodzianki, a laureaci bardzo cenne nagrody. Wyjątkowym momentem wieńczącym to niesamowite wydarzenie jest coroczna pięknie wydana antologia wszystkich dzieł zgłoszonych do konkursu.

„ Niech sobie będą wszyscy mądrzy ze swoimi rozumami
a ja z moją miłością niech sobie będę głupi! ”

Edward Suchocka

Brakuje Was w wielu dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Nie wiedzicie i nie wiedzicie w wiele miejsc dostępnych dla innych.

Jesteście tylko tacy, jacy jesteście, jednak najbardziej prawdziwi, często nie mogąc wiele zmienić wokół siebie i najbliższym środowisku. Wasze działania poetyckie i literackie sięgają niedostępnych horyzontów, wręcz niewidocznych dla ludzi tego świata. Nie wpisują się w kanony, normy, wyobrażenia, oczekiwania, standardy, sławę i zyski. Czy pozostaje zatem tylko miłość, ograniczenia, niemoc, prostota, nieporadności i jakby brak innego przekazu?

Kochana siostrzo i bracie, w każdego osobistym krzyżu i cierpieniu jest świadectwo i Moc Waszego życia, Waszych aktywności, również poetyckich; jest czynnym wulkanem miłości, ławą, która podpala serca ludzi czerpiących i żyjących z Wami — i dla Was. Nawet kilka słów pozostawionych w utworach na kartkach tego zbioru stanowi przekaz najpiękniejszy, jedyny, ślad serca i odcisk papilarny Waszego istnienia. Nie byłoby miłości i piękna, a świat byłby biedny i ubogi, gdyby nie było Waszego Chleba Powszedniego.

Mieczysław Kołodziej

Sprawozdania z działań poszczególnych pracowni Warsztatu w roku 2019

Pracownia tkacko-rękodzielnicza

W pracowni tkacko-rękodzielniczej w zajęciach brało udział 5 osób. W ciągu roku nastąpiła rotacja jednej osoby. Przyczyną była śmierć uczestniczki WTZ. Poprzez zajęcia zdobywano takie umiejętności jak: szycie, haftowanie, wyszywanie, szydełkowanie, posługiwanie się obręczą dziewiarską, drutami, wyklejanie, ozdabianie, wykorzystywanie naturalnych surowców. Zdobywając w/w umiejętności uczestnicy wykonywali różnorodne prace. Zadaniem instruktora terapii zajęciowej było utworzenie indywidualnego programu rehabilitacji wspólnie z P. psycholog, p. rehabilitant P. pielęgniarką i akceptacją P. kierownika.

Każdy z uczestników posiadał inne możliwości zarówno manualne jak i intelektualne. Zatem zadania są zróżnicowane. Głównym celem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna, dążenie do podjęcia staży zawodowych, podjęcia pracy w spółdzielniach a docelowo na otwartym rynku pracy.

Rehabilitacja społeczna realizowana była poprzez spotkania integracyjne, wyjścia do różnego rodzaju instytucji, spotkania z ciekawymi ludźmi, a także wyjazdy na wycieczki w ciekawe miejsca Polski, do teatru, kina, muzeum.

Ważnym elementem była również rehabilitacja ruchowa prowadzona przez p. rehabilitant.

Uczestnicy wykonywali ćwiczenia w sali rehabilitacyjnej dbając o poprawę i utrzymanie sprawności fizycznej. Wyjeżdżali na różnego rodzaju zawody, spartakiady, olimpiady sportowe wracając z medalami i pucharami za zdobywane miejsca na podium.

W pracowni realizowano zajęcia opierając się na miesięcznych planach pracy. Każdy z uczestników prowadził kartę pracy opisując wykonywane czynności, ćwiczenia i zdarzenia w określonym czasie, uwzględniając zastosowane narzędzia i pomoce.

Działalność WTZ im E. Stachury w środowisku lokalnym procentuje zaangażowaniem osób z niepełnosprawnością. Ich sposób podejścia do powierzonych obowiązków pozwala utwierdzić otaczające nas społeczeństwo ze rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością przynosi realne efekty.

Przez cały rok uczestnicy wraz z instruktorami opiekowali się otaczającym terenem i domem naszego patrona E. Stachury. Wykonywali drobne prace naprawcze, ścinali rosnącą trawę, posadzili malwy, uporządkowali ogród.

W 2019r miały miejsce następujące wydarzenia, w których brali udział uczestnicy pracowni tkacko – rękodzielniczej:

- przekazano własnoręcznie wykonane prace na WOŚP
- przeprowadzano wspólne zajęcia z dziećmi i młodzieżą ze szkół
- uczestniczono we wspólnym kolędowaniu zorganizowanym przez ŚDS
- uczestniczono w Światowym Dniu Chorego
- zorganizowano walentynki w WTZ
- uczestniczono w różnego rodzaju koncertach odbywających się w Sali E. Stachury
- odbyły się zabawy karnawałowe z zaproszonymi uczestnikami innych jednostek
- zorganizowano dzień kobiet w WTZ
- odbył się turniej gier planszowych
- Delegacje brały udział w uroczystościach państwowych

-uczestniczyliśmy w wyjazdach połączonych z kiermaszami, występami zespołu „Pole Minowe”, zawodami sportowymi, konkursami i wystawami m.in. do Ciechocinka, Raciążka, Wagańca, Bydgoszczy, Torunia, Kowalewa Pomorskiego, Brodnicy.

W czerwcu wszyscy wyjechaliśmy na wycieczkę do Gdyni Orłowo a w październiku do Warszawy gdzie w obejrzelśmy spektakl teatralny w teatrze Komedia.

W m-cu wrześniu odbył się już III –ci Przegląd Twórczości Poetyckiej „Na skrzydłach Aleksandrowa Kuj”, na który czekają już uczestnicy innych placówek z całego regionu.

-cyklicznie odbywały się kiermasze wykonanych prac przez uczestników a uzyskane środki przeznaczono na w/w wyjazdy.

Uczestnicy pracowni tkacko-rękodzielniczej włączyli się do przygotowania i uszycia 200 toreb okolicznościowych z przeznaczeniem na upominki w III przeglądzie twórczości poetyckiej.

Nabywając umiejętności wykonywali:

-serwety, serwetki i obrusy- techniką wyszywania, haftowania i szydełkowania

-obrazy wyszywane na kanwie z nadrukiem

-szale i „kominy” na obręczy dziewiarskiej

- breloczki z wełny

-wyklejano obrazki nasionami oraz folią samoprzylepną

-stroiki i bukiety kwiatów

-kwiaty z krepiny

-wielkanocne ozdoby, stroiki, kompozycje kwiatowe

-stroiki świąteczne na formach styropianowych

-ozdobne wazon

-choinki z szyszek, makaronu i innych materiałów

-dekoracyjne pudelka

Wszyscy uczestnicy realizowali trening ekonomiczny poprzez planowanie, robienie zakupów i rozliczanie środków przeznaczonych na ten cel. Dbali o porządek w miejscu pracy i wokół budynku WTZ.

Staraliśmy się stwarzać atmosferę domową, przyjazną gdzie chętnie się przychodzi przebywać i powraca, gdzie można liczyć na pomoc, wsparcie, porady gdzie nikt nie pozostanie bez opieki i pomocy. Wszyscy czujemy się jak w rodzinie.

Pracownia kucharska

W pracowni kucharskiej prowadzone są różne formy terapii zajęciowej. Oddziaływania terapeutyczne mają na celu wyrobienie w osobach sprawności fizycznej i społecznej, aby w możliwie pełny sposób mogli oni brać udział w życiu społecznym. Wszystkie te formy są dostosowane do możliwości i indywidualnych potrzeb uczestników. Celem terapii jest wyszukanie w każdej jednostce jego potencjału rozwojowego i optymalnego wykorzystaniu go podczas zajęć.

Podczas zajęć uczestnicy utrwalają swoje umiejętności związane z gotowaniem i przetwarzaniem żywności. Poznają techniki nakrywania i dekorowania stołu, planowaniu niezbędnych zakupów i robienia ich wraz

z instruktorem.

Drugim nie mniej ważnym celem udziału uczestników w w/w pracowni jest kształtowanie samodzielności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Uczestnictwo w zajęciach pozytywnie wpływa na samopoczucie, wzmacnia poczucie własnej wartości, wiary we własne możliwości, poczucie odpowiedzialności, a także uczy pracy w zespole. Nad właściwym przebiegiem terapii zajęciowej czuwa instruktor.

W pracowni kulinarnej jest pięcioro uczestników. Naszym codziennym zadaniem jest przygotowanie posiłku, omówienie jadłospisu, zaznajomienie się z niezbędnymi do tego produktami i pomocnymi przyrządami. Posługujemy się następującymi technikami:

krojeniem, szatkowaniem, ugniataniem, przygotowywania prostych posiłków (np. kanapki) oraz dbanie o estetyczny wygląd potraw, poznawania tradycji świątecznych poprzez przygotowywanie potraw, korzystania z przepisów kulinarnych, wykonywania czynności pomocniczych (obieranie, krojenie, smarowanie, itp.), dokonywania zakupów, wykonywania prac porządkowych (zmywanie naczyń, dbanie o czystość sprzętu, posługiwanie się różnymi urządzeniami gospodarstwa domowego (kuchnia elektryczna, zmywarka do naczyń, mikser, pralka automatyczna), na miarę indywidualnych możliwości każdego z nich.

W 2019 roku podopieczni pracowni kucharskiej przygotowywali różnorodne potrawy wspólnie z instruktorem. Przygotowywano zupy, drugie dania. Planowane były wspólnie potrawy na kolejny dzień.

Uczestnicy wykonując zadania proponowane przez opiekuna doskonalili takie wartości jak: wytrwałość, samodzielność, dokładność i kreatywność.

Dla każdego uczestnika instruktor sporządził indywidualny program rehabilitacji i terapii, który ukierunkowywał działania w stosunku do podopiecznych.

Dla wszystkich uczestników instruktor przygotowywał następujące dokumenty:

- indywidualny program rehabilitacji i terapii w zakresie czynności zawodowych oraz rehabilitacji ogólnej,
- indywidualny arkusz obserwacji,
- zeszyt kontaktów z rodzicami,
- zeszyt do treningu ekonomicznego

Uczestnicy codziennie wypełniali książkę pracy pod okiem instruktora w której odnotowywano czynności z bieżącego dnia. Podstawą treningu ekonomicznego było podtrzymywanie wiedzy na temat wartości pieniędzy, planowania zakupów, oszczędzania oraz dokonywanie zakupów i rozliczania się.

W 2019 roku odbywały się liczne wyjścia i wyjazdy integracyjne. Na początku roku odbyło się wspólne kolędowanie na sali im. E. Stachury. Braliśmy udział w koncercie Gabriela Fleszara, Mariusza Chojnackiego. Uczestniczyliśmy w Przeglądzie Potraw I Tradycji Wielkanocnych. Bawiliśmy się w Hali Łucznicze podczas koncertu Andre. Koncert „Pejzaż dla Ciebie” oraz piosenki Ireny Jarockiej. Odbywały się liczne wyjścia do Biblioteki Miejskiej na spotkania z ciekawymi osobami, wystawiano również spektakle. Uczestniczyliśmy w wycieczce nad morze Bałtyckie. Byliśmy w Gdyni Orłowo, gdzie zazywaliśmy morskiej kąpeli i relaksowaliśmy się na plaży. We wrześniu odbył się III Przegląd Twórczości Artystycznej „Na Skrzydłach Aleksandrowa” na sali E. Stachury. Recytacja wierszy była przeplatana akcentem muzycznym zespołu Shadow oraz Pole Minowe. Gościliśmy jednostki z powiatu. Uczestnicy różnych placówek recytowali autorskie wiersze. Był słodki poczęstunek. Wspólnie prowadziliśmy rozmowy przy kawie i upieczonych ciastach. W sierpniu odbyły się cykliczne koncerty „Dwóch Cesarzy”. W październiku odbył się kolejny wyjazd do Warszawy.

Zwiedzaliśmy Stare Miasto. Największą atrakcją było przemieszczanie się metrem. Odwiedziliśmy Muzeum Żydów „Polin”, które relacjonuje historię Żydów. Dzień zakończyliśmy optymistycznym akcentem oglądając sztukę w Teatrze komedia. W ramach integracji odbyła się zabawa w Aleksandrowie na sali Dworca PKP oraz w OdNowie w Toruniu. Zaszczycili nas swoją obecnością znajomymi z Arkadii, Karczemki, Szymonówki i Ś.D.S.

W minionym roku przygotowywane były potrawy takie jak:

Zupy (rosół, jarzynowa, manna na mleku, żurek, biały barszcz, pomidorowa, kapuśniak, czerwony barszcz, zacierka na rosole, grochowa, kalafiorowa, krupnik, flaki z żołądków) – 71 razy
Drugie dania (udka pieczone, gulasz, wątróbka w sosie, kotlet w sosie, łazanki z kapustą, spaghetti, makaron z serem, jajko w sosie chrzanowym, potrawka z kurczaka, kotlet schabowy, parówki w cieście, jajko sadzone, fasolka po bretońsku, filet z piersi, kotlet mielony, bigos, makaron z pieczarkami, pieczeń rzymska, szynka w sosie, pierogi leniwe, leczo, pierś w sosie, gołąbki, pulpety w sosie koperkowym, kurczak z warzywami) - 80 razy

Inne (twarożek, jajka w majonezie, zapiekanki, bułki z wędliną i dżem, kiełbasa z piekarnika) – 24 razy

Dodatki (ziemniaki z wody, kasza, kopytka, ryż, sałatki i surówki, kapusta młoda, buraczki, mizeria, marchewka z groszkiem, sałata)

1 raz zakupiono pączki

2 raz przygotowano grilla

Okazjonalnie pieczone były (ciasta, rogaliki, rurki, babeczki).

Pracownia plastyczno-graficzna

W 2019 roku uczestnicy WTZ będący w pracowni plastyczno-graficznej wykonywali zadania przygotowane, jak co roku przez opiekuna, zawarte w indywidualnych programach rehabilitacji i terapii oraz w comiesięcznych planach pracy zatwierdzonych przez Radę Programową WTZ. Zajęcia plastyczne w znacznym stopniu przyczyniają się do kształtowania i rozwijania umiejętności manualnych oraz intelektualnych osoby niepełnosprawnej często zamkniętej dla drugiego człowieka. W ciągu roku uczestniczący w zajęciach plastycznych zapoznawali się z technikami plastycznymi, które są jedną z ważniejszych form terapii zajęciowej, która pomaga pokonać bariery do budowania własnej wartości i akceptacji środowisku. Utalentowani uczestnicy mieli możliwość ciągłego rozwijania się i odniesienia upragnionego sukcesu. Zadania indywidualne proponowane dla każdego uczestnika ćwiczyły jego sferę manipulacyjną i psychiczną, kształtowały w nim poczucie odpowiedzialności i przygotowywały do samodzielnego funkcjonowania. Ułatwiały decyzję o podejmowaniu stażu, kursów oraz innych prac. Jedną z głównych imprez 2019 roku był III Przegląd Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych „Na skrzydłach Aleksandrowa”, co wiązało się z wieloma tygodniami przygotowań.

Brano również udział w corocznym konkursie plastycznym organizowanym przez Urząd Miasta w Aleksandrowie Kujawskim pt. „Moje Boże Narodzenie” gdzie uczestniczka pracowni zdobyła II miejsce.

Prace eksponowano na okolicznościowych kiermaszach w Urzędzie Miasta i Gminy w Aleksandrowie Kujawskim, a także podczas Powiatowego Przeglądu Tradycji i Potraw Wielkanocnych w ZS nr 2 im. mjr H. Dobrzańskiego Hubala. Wiele prac podarowano osobom i instytucjom wspierającym działalność warsztatu.

Warsztat zagrał z Jurkiem Owsakiem w WOŚP przekazując na licytację dla potrzebujących chorych dzieci i osób starszych swoje najpiękniejsze prace, także na aukcje charytatywne.

W 2019 roku w pracowni plastyczno-graficznej powstały następujące prace wykonane w różnych technikach:

- naczynia szklane malowane farbami konturowymi i witrażowymi- 25 szt.

-kartki okazjonalne na Wielkanoc – 100 szt.

-kartki okazjonalne na Boże Narodzenie -100 szt.

-bombki wyklejane kaszą- 7 szt.

- pisanki ozdabiane metodą decoupage - 20szt.

-koszyczki wielkanocne z wikliny papierowej- 6 szt.

-palmy wielkanocne – 30 szt

-drzewka świąteczne wielkanocne – 20szt.

-drzewka świąteczne bożonarodzeniowe- 20 szt.

-choinki ze stożka -10 szt

-stroiki bożonarodzeniowe -15 szt.

- stroiki wielkanocne – 15 szt.

- zawieszki- jajka plecione -10 szt.

-zawieszki- gwiazdy plecione -8 szt.

- maski karnawałowe na bal przebierańców – 23 szt

-wyplatane ze sznurka makramy na szkle – 10 szt

- wyplatane ze sznurka ozdobne doniczki, pudełka –10 szt

-serca plecione z wikliny papierowej -10szt.

-obrazy na płótnie malowane farbami akrylowymi-5szt.

We współpracy z pracownią ślusarską zostało wykonanych, pomalowanych na szkle

- 12 bombek świątecznych
- 9 pisanek Wielkanocnych

Poza czynnościami zawodowymi związanymi z charakterem pracowni uczestnicy rozwijali i podtrzymywali nawyki higieniczne tj. dbali o zdrowie, korzystali z usług medycznych i przestrzegali zaleceń lekarskich. Brali udział w rehabilitacji ruchowej, korzystając ze sprzętu rehabilitacyjnego dostępnego w WTZ. Zmagali się w rywalizacjach sportowych biorąc udział w zawodach. Integrowali się z uczestnikami spoza warsztatu na licznych spotkaniach i wspólnych zabawach. Kształtowali sferę kulturalno-poznawczą uczestnicząc w wyjazdach do kina i teatru. Brali udział w jednodniowej wycieczce krajoznawczej nad morze do Gdyni Orłowo oraz jednodniowej wycieczce do Warszawy do teatru Komedia. Wszyscy uczestnicy podtrzymywali wiedzę na temat pieniędzy, planowania zakupów, orientacji w cenach, oszczędzania oraz rozliczania się z wydatków. Utrzymywali porządek w miejscu pracy oraz na terenie warsztatu, co stanowiło podstawę efektywnej pracy, na co dzień. Zeszyt do treningu ekonomicznego, kontaktu z rodzicami i opiekunami, karty pracy a także obserwacje i ocena rehabilitacji terapii to dokumentacja, jaką prowadził instruktor w 2019 roku.

Do pracy instruktora należało również:

- oprawa plastyczna, przygotowanie wystawy na III Przegląd Twórczości Poetyckiej „Na skrzydłach Aleksandrowa” WTZ

- sporządzanie plakatów informacyjno-ogłoszeniowych dotyczących kiermaszy
- współtworzenie gazetek okolicznościowych
- przygotowanie dotyczące wysłania kartek okolicznościowych do instytucji i osób
- współpraca z instruktorami sąsiednich pracowni dotycząca projektów i zadań plastycznych
- opieka nad uczestnikami podczas wyjazdów i spotkań integracyjnych

Pracownia krawiecka

W pracowni podczas roku 2019 było pięciu uczestników. Osoby uczestniczące na zajęcia w pracowni krawieckiej na początku roku zapoznały się z narzędziami oraz urządzeniami wykorzystywanymi podczas zajęć. Poznali podstawowe zasady ich funkcjonowania oraz bezpiecznego użytkowania. Uczyli się prawidłowego dobierania materiałów, nici, igieł do określonego rodzaju wyrobów. Rozwijali swoją pomysłowość, kreatywność, motorykę, spostrzegawczość, cierpliwość, opanowanie oraz jak współpracować w grupie innych osób. Każdy z uczestników z racji swojego schorzenia i możliwości był traktowany indywidualnie a także rodzaj pracy był dostosowany do indywidualnych umiejętności oraz zdolności. Wszyscy uczestnicy korzystali z narzędzi ręcznych takich jak igła, szpilki, druty, przyrząd do qulingu, nożyczki, żelazko. W pracowni uczono się szycia ręcznego ściegami podstawowymi, przyszywania guzików, fastrygowania, robienia prostych wykrojów krawieckich, wyszywania haftem krzyżykowym, zdobienie skrawkami materiału form styropianowych, wypychania uszytych wcześniej maskotek, czy też wyklejania ozdobnych obrazków. Skrojono i uszyto dużą liczbę toreb okolicznościowych wyprodukowanych na Przegład Twórczości Artystycznej ich liczba wahała się w okolicach 200 szt. Działania realizowano zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii zatwierdzonym przez instruktora terapii, psychologa i rehabilitanta. Uczestnicy wpisują w książki pracy swoje postępy w nauce i doskonaleniu zdobytych umiejętności.

Podczas roku 2019 jeden z uczestników zajęć otrzymał propozycje stażu zawodowego, z czego skorzystał. Wolne miejsce w pracowni wypełniła nowo przyjęta osoba z niepełnosprawnością posiadająca wskazanie do WTZ. Pod koniec roku zmarł jeden uczestników uczęszczających do pracowni krawieckiej na jego miejsce także przyjęto nowego uczestnika ze wskazaniem do WTZ.

Rok ten obfitował w wiele wydarzeń i działań, w których uczestnicy jak i instruktorzy czynnie brali udział.

W roku 2019 w pracowni powstały następujące prace:

- obrazki wyszyte haftem krzyżykowym 6 szt.
- poduszki okolicznościowe wyszywane ręcznie 12 szt.
- poduszka z motywem kota 5 szt.
- poduszka patchwork motyw misia 5szt.
- maskotki kurka z kogutem 10 szt.
- poduszki w kształcie jajka 5 szt.

- zajęczki przytulanki 10 szt.
- poduszka motyl 6 szt.
- sowy przytulanki 12 szt.
- fartuszki dla dzieci 1 szt.
- chorągiewki na obchody 1 maja 50 szt.
- kredki poduszki 12 szt.
- worki na kaptcie 9 szt.
- poduszki patchwork 3 szt.
- poduszka renifer 14 szt.
- bombki wstążkowe 3 szt.
- wianuszek kwiatowy 1 szt.
- drzewka z qulingu 6 szt.
- ozdobne wyszywanki 6 szt.
- torby eko 200 szt.

Poza tymi czynnościami braliśmy udział w wyjściach, wyjazdach oraz innych kulturalnych imprezach :

- przekazanie prac na WOŚP
- zabawa karnawałowa
- udział w eucharystii Środa Popielcowa
- uroczysty Dzień Kobiet
- turniej gier planszowych
- odwiedziny młodzieży z Hubala
- Kiermasz prac u Urzędzie Miasta i Gminy
- rekolekcje
- udział w Powiatowym Przeglądzie Potraw i Tradycji Wielkanocnych
- śniadanie Wielkanocne w WTZ
- odwiedziny w domu E. Stachury prace porządkowe w środku i na zewnątrz
- wyjścia do biblioteki
- wyjścia na koncerty Pola Minowego

- Trzeci Przegląd Twórczości Poetyckiej "Na Skrzydłach Aleksandrowa"

- udział w pieszej pielgrzymce do Częstochowy

- udział w Międzynarodowym Festiwalu Dwóch Cesarzy

- świąteczny kiermasz prac w Urzędzie Miasta I Gminy

- Wigilia w WTZ

W 2019 r. miałam także okazję podnieść swoje kwalifikacje zawodowe dzięki uczestnictwu w kursie florystycznym. Zdobyta wiedza przydała się w wykonaniu ozdób świątecznych Bożo Narodzeniowych na kiermasze oraz w udekorowaniu WTZ.

W pracowni był prowadzony także trening ekonomiczny poprzez planowanie i wydatkowanie uczestnicy uczą się wartości pieniędzy oraz dokonywania zakupów. Odbywały się także zebrania z rodzicami w WTZ był także utrzymywany kontakt telefoniczny. Uczestnicy zajęć mogli także korzystać z rehabilitacji ruchowej pod okiem wykwalifikowanego rehabilitanta a w sytuacjach trudnych lub konfliktowych korzystali z pomocy psychologa. Praca w pracowni odbywała się bardzo aktywnie i twórczo, czego dowodem są powstałe przedmioty, rzeczy wykonane przez uczestników.

Pracownia stolarska

W 2019 roku na zajęcia prowadzone w pracowni stolarskiej uczęszczało pięciu uczestników, w tym czterech panów i jedna pani. Wśród panów był podopieczny poruszający się na wózku inwalidzkim. Zajęcia odbywały się w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej określonej dla każdego uczestnika w programie rehabilitacji zawodowej i rehabilitacji ogólnej na rok 2019.

Stanowiskiem terapii była pracownia stolarska. Tutaj uczestnicy przed przystąpieniem do zajęć prowadzili dialog na temat planu dnia pracy. Uczyli się umiejętności szlifowania i polerowania drewna, elementów drewnianych, wypalania w sklejce, impregnowania prac, odmierzania właściwej długości drewna, przecinania listew, płyty pilśniowej oraz sklejki na odpowiedni wymiar, posługiwania się wiertarką elektryczną pod nadzorem instruktora, młotkiem, piłą włośnicą, śrubokrętem oraz zaprowadzenia i utrzymania porządku w miejscu pracy. Potrafili sklejać powierzchnie drewna i elementów drewnopodobnych.

Prace wykonane w pracowni stolarskiej:

- 25 szt choinek zrobionych ze sklejki i z płyty pilśniowej, oklejonych płótnem i plasterkami drewna, stojących z podstawkami, malowanych i zdobionych świątecznie

- 24 szt plastrów wyciętych z drewna, wyszlifowanych na potrzeby pracowni krawieckiej

- 12 szt aniołów wyciętych z drewna litego, malowanych na biało, stojących z wypalonymi motywami twarzy na sklejce i ozdobionych włosami ze sznurka lub wełny

- 8 szt serc wyciętych z płyty pilśniowej , wyszlifowanych
- 6 szt dużych aniołów wyciętych ze sklejki, malowanych i zdobionych brokatem z pięknymi sukienkami do zawieszenia na ścianę lub okno
- 5 szt zajęców wielkanocnych, wyciętych ze sklejki, wypalonych i polakierowanych z podstawką drewnianą
- 4 szt gąski zrobione ze sklejki, stojące z podstawkami zdobione świątecznie

W terapii zespołowej wzmocniono i pomalowano skrzynki kolorową farbą i przygotowano je do posadzenia kwiatów w obejściu warsztatu.

Szczególną dbałość wykazali uczestnicy w obrębie WTZ. Sadzili i pielęgowali kwiaty, przycinali wyrosłe krzewy. W sytuacji zaśmiecenia podwórka czy opadu liści, używali szczotek, łopat i worków -wszystko w ramach dyżurów sprzątających podwórko.

Prace podopiecznych były wystawiane i sprzedawane na kiermaszach świątecznych w Aleksandrowie Kujawskim w tutejszych urzędach. Poza tym odbył się kiermasz prac i występ zespołu "Pole Minowe "z okazji Dnia Osoby Niepełnosprawnej przed budynkiem ZUS. Uczestnicy brali też udział w Targach Pracy organizowanych na terenie Kolegium Salezjańskiego, w kolejnej edycji „Powiatowy Przegląd Potraw i Tradycji Wielkanocnych" oraz w kiermaszu prac prezentowanych na Dożynkach Wojewódzkich w Ciechocinku przy muszli koncertowej.

Dwóch silnych podopiecznych pomagało przy prezentacji prac uczestników, wystawach i kiermaszach świątecznych i innych okazji. Robili to bardzo chętnie, gdyż ważne dla nich było pomoc drugiemu człowiekowi i chęć rozmowy z innymi ludźmi. Dobrym samopoczuciem i frekwencją na zajęciach w pracowni stolarskiej wykazał się uczestnik będący na wózku inwalidzkim. Był ruchliwy, gdyż lubił jeździć po korytarzu, a w wolnych chwilach samodzielnie ubierał kurtkę i informował, że idzie pojeździć. Miał ograniczone zdolności motoryczne ciała, ale potrafił długo szlifować drewno, co w efekcie dało pozytywny rezultat. Lubiał czytać i przeglądać książki za naszej biblioteczki oraz kronikę WTZ. Łatwo sięgał po książki:

"o Edwardzie Stachurze", "Biblia dla dzieci", "Przewodnik po Toruniu", "Zwierzęta w służbie człowieka".

Jeden z uczestników doskonale wycinał formy ze sklejki i drewna przy użyciu wyrzynarki elektrycznej. Poproszony o pomoc dla pracowni krawieckiej nie odmówił. Wykonał ponad 20 sztuk okrągłych kawałków drewna, z czego był bardzo zadowolony. Z powodzeniem potrafił pozałatwiać swoje sprawy w instytucjach użytku publicznego oraz chętnie służył pomocą innym osobom w tym zakresie. Był sympatyczny i koleżeński oraz umiał wzorowo prowadzić trening ekonomiczny. Drugi z uczestników przyłożył się do pracy i samodzielnie wyciął trójkąt - szkielety choinek świątecznych z płyty pilśniowej. Bardzo był zadowolony z siebie po wykonaniu tego zadania. Poza tym dokładnie wyczyścił i pomalował drzwi drewniane z zabytkowego domu Edwarda Stachury na Łazieńcu. Uczył się też wypalania w sklejce twarzy aniołków z czego był zadowolony i zmotywowany do następnego działania.

Ulubioną czynnością podopiecznej było rysowanie i malowanie obrazków. Używała do tego kolorowych kredek, samodzielnie je temperowała do pracy.

Powstały w ten sposób: „Kotek" , "Para zakochanych", "Aniołek na księżycu", "Damy", "Koń", "Kot", "Żyrafa", "Dziewczynka", "Jednorożec", "Ptaszek" , "Dziewczynka ze suszarką" , "Królowna zima" , "Dziewczynka z lusterkim", "Policjantka". Choć z powodu swojej choroby często była nieobecna na zajęciach , gdy tylko się

pojawiła uwielbiała szlifować formy ze sklejki i drewna. Robiła to powoli, dokładnie. Inny uczestnik o nieco obniżonym poziomie funkcjonowania intelektualnego, często miał złe samopoczucie, dlatego wykonywał czynności lekkie typu wyczyścić pędzel, przygotować pomoce do pracy, coś przybić do deski. Starał się szlifować niektóre formy ze sklejki, ale często nie kończył swej roboty. Dwoje uczestników uczyło się pisania wyrazów oraz liter i cyfr w zeszycie. Obaj potrafili pisać je flamastrami na kolorowo, co sprawiało im radość i zadowolenie.

Inny uczestnik z powodzeniem radził sobie na imprezie sportowo-rekreacyjnej w Wąbrzeźnie rzucając kulami w kręgle. Była radość i zadowolenie.

W ramach treningu ekonomicznego jeden z podopiecznych korzystał z usług zakładu fryzjerskiego. Dwóch podopiecznych brało udział w turnieju Piłki nożnej na Stawkach o Puchar Karczemki. Cała drużyna powróciła za dyplomem. Emocji i zadowolenia nie było końca.

Pracownia artystyczno-muzyczna

„Qui vincit non est victor nisi victus fatetur”

Pośród wielu obowiązków w pracowni artystyczno-muzycznej najważniejszą rzeczą jest troska o dobre wypełnienie zadań natury artystycznej. Codziennosc stawia wciąż wyzwania. Niesienie pomocy empatia stają się chlebem powszednim, jednakże dzieło skończone pozwala cieszyć się pełnią sukcesu. Małe zwycięstwa w walce ze słabościami charakteru, z ograniczeniami ciała i ducha nie należą do rzadkości. Zwycięzamy, gdy akceptujemy to, na co Bóg pozwala. Każda chwila spędzona w pracowni artystyczno-muzycznej w roku 2019 była okazją do zwycięstw. Zespół „Pole Minowe” wystąpił m.in. w Bydgoszczy, Ciechocinku, Wagańcu; brał czynny udział w imprezach w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Danilewicz Zielińskiej w Aleksandrowie Kujawskim oraz wielu innych imprezach, których Warsztat Terapii Zajęciowej im. Edwarda Stachury był współorganizatorem.

Od 2017 roku, kiedy nasz Warsztat otrzymał imię Edwarda Stachury, członkowie zespołu "Pole Minowe" nieustannie pracują nad doskonałością repertuaru. W 2019 roku dołożyliśmy piosenkę SDM "Opadły mgły, wstaje nowy dzień" - podobnie jak pozostałe 5 utworów E. Stachury – każda nasza piosenka posiada własną aranżację. Koncerty, które gramy są okazją do poprawy warsztatu artystycznego poszczególnych członków zespołu, integracji, relacji społecznych i lepszego samopoczucia, bowiem uwielbiamy grać i występować przed mniejszą czy większą publicznością. Wzięliśmy również udział w eliminacjach do Ogólnopolskiego Festiwalu Osób Niepełnosprawnych "Albertiana", gdzie po nagraniu filmu na DVD, zakwalifikowaliśmy się do drugiego etapu w toruńskim Teatrze "Baj Pomorski".

W roku 2019 zespół "Pole Minowe" koncertował w:

- Sanatorium Kolejowym na oddziale paliatywnym w Aleksandrowie Kujawskim, gdzie każdorazowo jesteśmy bardzo mile podejmowani a pacjenci zachwyceni. (22.01.2019)
- 24 stycznia na dworcu kolejowym w naszym mieście wraz ze Środowiskowym Domem Samopomocy im. Prof. Piltza odbyło się wspólne kolędowanie na sali "Steda"
- 30 stycznia i 25 lutego w Sanatorium "Gracja" w Ciechocinku
- 04 marca w Szpitalu Uzdrawiskowym nr 1 w Ciechocinku

- 27 kwietnia w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Aleksandrowie Kuj. Podczas Testu Ortograficznego
- 07 maja w Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych w Wagańcu
- 18 maja podczas Dnia Seniora w Muszli Ciechocińskiej
- 23 maja w Brodnicy podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Osób Niepełnosprawnych "Majówka w gościnnej Brodnicy"
- 31 maja w ŚDS w Toruniu
- 07 czerwca w Zespół Szkół im. Mjr H. Dobrzańskiego "Hubala" w Aleksandrowie Kuj.
- 13 czerwca w Wyższej Szkole Bankowej w Bydgoszczy
- 09 września w Domu Zdrojowym w Ciechocinku
- 10 września w Sanatorium "Gracja" w Ciechocinku
- 26 września (oprawa muzyczna) III Przegląd Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych "Na Skrzydłach Aleksandrowa"
- 01 października w Sanatorium "Gracja" w Ciechocinku
- 18 października na oddziale paliatywnym aleksandrowskiego Szpitala Kolejowego
- 18 listopada w Sanatorium "Gracja", po raz kolejny zachwycona publiczność nagradzała nas owacją, gratulacjami i podziwem.

Pracownia Artystyczno-muzyczna brała udział w wielu imprezach, wyjazdach Warsztatu, uroczystościach państwowych, religijnych, radosnych i smutnych momentach życia wspólnotowego. Pomagaliśmy w przekazaniu prac na WOŚP, graliśmy dla odwiedzających nas dzieci z Biblioteki Miejskiej (16 i 23 stycznia); śpiewaliśmy razem na sali E. Stachury "Wspólne Kolędowanie 2019", graliśmy również, kiedy młodzież ze szkoły "Hubal" nas odwiedziła; braliśmy udział w Świątowym Dniu Chorego, w Raciążku podczas Mszy św. z udziałem bp. Wiesława Meringa; bawiliśmy się i zagraliśmy podczas Dnia św. Walentego w Warsztacie; 16.02. braliśmy udział w koncercie A3 Format na sali kolumnowej dworca w Aleksandrowie Kuj.; w Randce w Ciemno również na sali dworcowej; zabawie karnawałowej; 1 marca przekazaliśmy 17 prac na cel charytatywny dla Basi Sznajder; 2 marca w koncercie patriotycznym Mariusza Chojnackiego również na sali "Steda". 06.04.2019 braliśmy udział we Mszy św. rozpoczynającej okres Wielkiego Postu; w obchodach Dnia Kobiet w Warsztacie; w Bibliotece Miejskiej podczas rozdania nagród w Konkursie Poetyckim; Turnieju Gier Planszowych w WTZ; Festynu dla Darii w Miejskim Centrum Kultury w Aleksandrowie Kuj.; w I Turnieju Bilardowym w Karczemce. W Urzędzie Miasta i Gminy odbył się kiermasz naszych prac. Byliśmy na Targach Pracy w Zespole Szkół Salezjańskich w naszym mieście; Misterium Paschalnym organizowanym przez ŚDS; rekolekcjach wielkopostnych; Przeglądzie Tradycji i Potraw Wielkanocnych; przeżywaliśmy początek Świąt Wielkiej Nocy spożywając warsztatowe śniadanie; w Wąbrzeźnie na zawodach "Radosny plusk"; na obchodach 228 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja; w programie edukacyjnym i koncercie "Andre" w hali "Łuczniczka" w Bydgoszczy; na 25 leciu WTZ w Kowalewie Pomorskim (delegacja); na kiermaszu prac przed ZUS em w Aleksandrowie Kujawskim; w Raciążku podczas obchodów Dnia Dziecka (31.05.2019); na cmentarzu ukraińskim; podczas Biegu Edwarda Grzymały; Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Karczemki; "Barwy Muzyki"; na zawody w Kowalewie Pomorskim; na prelekcji P. Betke na sali E. Stachury; w Toruniu na zawodach sportowych; na wycieczkę do Gdyni Orłowo; do Łasina na zawody sportowe; podczas wspólnego grillowania w Warsztacie. W 2019, jak co roku część uczestników brała udział w pielgrzymce na Jasną Górę; w Festiwalu Dwóch Cesarzy w Aleksandrowie Kujawskim; w obchodach rocznicy wybuchu II wojny światowej; w Pikniku

w Solcu Kujawskim; na zebraniu z rodzicami i opiekunami; w Wąbrzeźnie na zawodach kręgli "Strzał w Dziesiątkę"; podczas Dnia Chłopaka" w WTZ; na wycieczce do Warszawy (24.10.19.); na koncercie w Toruniu "Pejzaż dla Ciebie"; w kweście na Cmentarzu Parafialnym w Aleksandrowie Kuj.; 04.11.19. w Ciechocinku na koncercie piosenek Ireny Jarockiej; w Janikowie w Turnieju Tenisa Stołowego; na Zaduszkach Poetyckich na sali "Steda"; udział delegacji WTZ w obchodach 101 Rocznicy Odzyskania Niepodległości; na zawodach w Toruniu we wspinaczkę skałkowej; na spotkaniu z Antonim Łukaszewiczem w bibliotece miejskiej; na przedstawieniu zorganizowanym przez Koło Niewidomych, na spotkaniu integracyjnym w Wąbrzeźnie; na seansie w MCK; na zabawie karnawałowej i wielu innych imprezach.

Różnorodność eventów i uroczystości inspirowa uczestników i pomnaża ukryte talenty, których wykrycie jest kwestią czasu i wyzwaniem dla instruktorów.

W roku 2019 pożegnaliśmy dwoje uczestników WTZ i Pracownika Warsztatu. Odbył się również pierwszy ślub uczestników i narodziny dziecka jednej z uczestniczek Warsztatu!

Cieszymy się bardzo mogąc wspólnie wygrywać na arenie cierpliwości, radości, umiarkowania, pracowitości, posłuszeństwa i przyjaźni. Niech dobry Bóg wspiera nas w doskonalszym podążaniu drogą rozwagi i rzetelnej służby bliźnim!

Pracownia ślusarska

Zajęcia w pracowni ślusarskiej w 2019 roku przebiegały zgodnie z założeniami zawartymi w indywidualnych programach terapii i rehabilitacji oraz planie rocznym WTZ. Zajęcia w pracowni ślusarskiej, jak co roku prowadzone były dla pięciorga uczestników. W minionym roku w pracowni miała miejsca 1 rotacja. W maju jeden z uczestników zrezygnował z uczęszczania na zajęcia z powodu podjęcia pracy, na jego miejsce przyjęto nowego uczestnika, który właśnie kończył edukację.

Zajęcia w pracowni koncentrowały się na doskonaleniu umiejętności wykonywania prac witrażowych w przypadku uczestników, którzy pozostali lub powrócili po dłuższej przerwie do pracowni ślusarskiej. Z kolei nowy uczestnik zapoznał się ze specyfiką pracy oraz podjął próbę wykonywania dwóch z kilku czynności składających się na proces wykonywania witraży.

Podczas pracy w niniejszej pracowni uczestnicy ćwiczyli przede wszystkim swoją sprawność manualną, koordynację wzrokowo-ruchową, koncentrację oraz wytrwałość. Pracowali nad umiejętnością podejmowania właściwych wyborów odnośnie odpowiedniej kolorystyki witraży. Prace wytworzone w niniejszej pracowni zostały przekazane podobnie jak w poprzednich latach m. in. na: Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, aukcję charytatywną na rzecz chorego dziecka, kiermasze okolicznościowe, III Przegląd Twórczości Poetyckiej „Na skrzydłach Aleksandrowa”, podarunki.

Podczas zajęć w pracowni ślusarskiej w 2019 roku wykonano następujące prace:

- witraże dekoracyjne ze szkła kolorowego – 89 szt.;
- witraże pisanki przeznaczone do malowania (we współpracy z pracownią plastyczno-graficzną) – 9 szt.;
- witraże bombki przeznaczone do malowania (we współpracy z pracownią plastyczno-graficzną) – 12 szt.;
- okolicznościowe statuetki witrażowe - 18 szt.;
- mozaiki z folii samoprzylepnej o różnorodnej tematyce - 16szt;

- naprawy i konserwacja niektórych urządzeń i sprzętu warsztatowego.

Do zadań pracowni należało również wykonywanie prac porządkowych wokół warsztatu oraz domu Edwarda Stachury wg przypadających dyżurów.

W trosce o rehabilitację społeczną uczestników WTZ uczestnicy pracowni ślusarskiej brali aktywny udział w:
- imprezach integracyjnych tj. Wspólne Kolędowanie z ŚDS, zabawa karnawałowa w Aleksandrowie Kujawskim, piknik w Solcu Kujawskim, zabawa podsumowująca zawody w Wąbrzeźnie, zabawa andrzejkowa, Ciechociński Dzień Seniora;

- zajęciach integracyjnych na terenie WTZ – zajęcia muzyczne, grillowanie, Turniej Gier Planszowych, zajęcia z dziećmi z aleksandrowskich szkół;

- uroczystościach i imprezach okolicznościowych tj. Tłusty Czwartek, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne, III Przegląd Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych „Na skrzydłach Aleksandrowa”, Dzień Chłopaka, spotkanie wigilijne;

- kultywowaniu imienin i urodzin w warsztacie;

- spotkaniach ze znanymi ludźmi w Bibliotece i na Sali im. Edwarda Stachury;

- wystawach i prelekcjach w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Danilewicz-Zielińskiej;

- występach amatorskiego teatru PZN „Ostrość widzenia”

- wydarzeniach kulturalnych na terenie powiatu

- toruńskich koncertach związanych z twórczością naszego patrona – Edwarda Stachury;

- seansach filmowych organizowanych przez PZN w Miejskim Centrum Kultury;

- wycieczkach do Gdyni oraz Warszawy;

- imprezach sportowych: VIII Integracyjny Meeting Siłowy w Toruniu, Turniej Piłki Nożnej na Stawkach, XXV Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy razem” w Kowalewie Pomorskim, Turniej Tenisa Stołowego w Janikowie, XIX Toruńskie Zawody we Wspinaczce Sportowej Osób Niepełnosprawnych; Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego

-uroczystościach kościelnych i państwowych: Środa Popielcowa, Święto Narodowe Trzeciego Maja, rocznica wybuchu II Wojny Światowej, Święto Niepodległości.

W pracowni ślusarskiej, jak co roku pracowano również nad nauką i utrwalaniem podstawowych zasad życia codziennego dotyczących.:

- utrzymywania higieny osobistej uczestników;

- właściwej komunikacji;

- załatwiania własnych spraw;

- pracy nad kulturą osobistą;

- umiejętnego współdziałania z innymi uczestnikami i pracownikami WTZ;

- wrażliwości na potrzeby osób potrzebujących.

Trzeci rok z rzędu największym wydarzeniem dla naszej placówki była organizacja konkursu Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych „Na skrzydłach Aleksandrowa”. Z roku na rok nasz przegląd przyciąga coraz większą liczbę uczestników pragnących zaprezentować swoją twórczość przed szerszą publicznością. Wydarzenie to zostało docenione przez gości, którzy nie szczędzili nam miłych słów. Pracownia ślusarska brała aktywny udział w przygotowaniach do tego wydarzenia - wykonano 18 statuetek stojących ze szkła przeznaczonych na nagrody oraz upominki, jeden z uczestników wykonał kilka ilustracji do tomiku

upamiętniającego II edycję, który był rozsyłany do placówek wraz z zaproszeniami. W minionym roku kilkakrotnie wyjeżdżaliśmy do Wagańca w celu kontynuacji podjętej rok wcześniej współpracy z firmą zajmującą się składaniem opakowań kartonowych.

Wzorem ubiegłych lat wszystkie działania podejmowane w ramach pracowni zostały odnotowane w książkach pracy każdego z uczestników. Działalność pracowni dokumentowano również poprzez regularne prowadzenie: zeszytu kontaktu z rodzicami i opiekunami uczestników, arkuszy obserwacji oraz zeszytu do treningu ekonomicznego.

Rehabilitacja ruchowa

Kinezyterapia to jedna z metod fizjoterapii. Polega na leczeniu ruchem i dlatego jest określana, jako gimnastyka lecznicza lub ćwiczenia usprawniające. W kinezyterapii najważniejszy jest ruch, traktowany, jako środek leczniczy wpływający na cały organizm. Skupia się na maksymalnym usunięciu niesprawności fizycznej oraz na przygotowaniu pacjenta do dalszej rehabilitacji społecznej, a później zawodowej. Dzięki ćwiczeniom ruchowym uczestnicy zwiększają siłę mięśniową, poprawiają zakres ruchu i czucie głębokie. Codzienny ruch łagodzi dolegliwości bólowe, poprawia elastyczność oraz napięcie tkanek miękkich, zmniejsza wzmożone napięcie mięśni, poprawia wydolność krążeniowo – oddechową. Rehabilitacją ruchową w warsztacie objęci są wszyscy uczestnicy oraz wolontariusze. Ćwiczą codziennie zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii. Prowadzone są przede wszystkim ćwiczenia poprawiające sprawność, wzmacniające, zwiększające zakres ruchomości w stawach, oddechowe, równoważne, koordynacyjne, manualne, poprawiające postawę. Ćwiczenia indywidualne wspomagane są mechanoterapią, czyli ćwiczeniami na przyrządach tj. bieżnia elektryczna, steper, atlas, orbitrek itp.

W 2019 roku po ukończeniu kursu wprowadziłam kinezytaping czyli metodę terapeutyczną polegającą na oklejaniu wybranych fragmentów ciała plastrami o specjalnej strukturze. Kinezytaping jest bardzo pomocny w terapii problemów stawowych i mięśniowych. Oddziałuje na mięśnie, powięź, stawy, układ limfatyczny i nerwowy. Działanie kinezytapingu polega na zmniejszaniu bólu mięśni i stawów, wspomaganie pracy mięśni, korygowanie niewłaściwej pozycji stawu, usuwaniu obrzęków limfatycznych. Oklejanie tapami jest lubiane i akceptowane przez uczestników.

Jako rehabilitant przeprowadzam dużo rozmów i pogadanek na temat zdrowego stylu życia, czynnego spędzania czasu wolnego. Motywuje do zmian żywieniowych, ponieważ znaczna część uczestników ma problemy z nadwagą i otyłością. Waga poszczególnych osób jest systematycznie zapisywana w zeszycie i omawiana wspólnie z podopiecznym oraz jego rodzicem czy opiekunem.

Celem urozmaicenia codziennych ćwiczeń wplatanie są zajęcia relaksacyjne tj. rozwiązywanie krzyżówek i kalamburów, gry i zabawy planszowe, kojarzeniowe, puzzle, bierki, warcaby, domino, jenga itp. Zajęcia te poprawiają myślenie, kojarzenie, koncentrację, koordynację. Uczą zdrowej rywalizacji, rozróżnianie kolorów, wielkości, liczenia i przewidywania.

Razem z uczestnikami i współpracownikami brałam czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym proponowanym przez warsztat. Wspólne wycieczki, koncerty, wyjazdy czy udział w uroczystościach państwowych to możliwość poznania się akceptacji, rozwijania. Z dużym zaangażowaniem jeździliśmy składać kartony wiedząc, że wspólnie zarobione pieniądze będą przeznaczone na wspaniałą wycieczkę. Wspólny wysiłek

i zaangażowały spowodowały sukces organizowanego przez naszą jednostkę III Przeglądu Twórczości Poetyckiej „Na skrzydłach Aleksandrowa”. Konkurs organizowany jest profesjonalnie i w przyjaznej atmosferze, czego efektem jest duże zainteresowanie zaprzyjaźnionych jednostek oraz wydanie tomików wierszy biorących udział w konkursie.

Do stałych i systematycznych zadań rehabilitanta należy:

- pomoc uczestnikom w rozwiązywaniu problemów w wypełnianiu dokumentów, w robieniu zakupów oraz wyjść do instytucji użyteczności publicznej,
- pomoc w organizowaniu wystaw, kiermaszów, przygotowaniu imprez okolicznościowych,
- praca terapeutyczna z uczestnikami podczas zastępstw w pracowniach,
- udział w konferencjach, szkoleniach i kursach,
- dbanie o porządek w warsztacie, dookoła budynku oraz obejścia i rodzinnego domu Edwarda Stachury.

W roku 2019 nasi sportowcy 13 razy reprezentowali warsztat w zawodach wojewódzkich i lokalnych:

- 27.03 – 28.03 Turniej Gier Planszowych w WTZ,
- 01.04 I Turniej Bilardowy w Karczemce,
- 24.04 Radosny Plusk w Wąbrzeźnie,
- 03.06 VI Bieg im. Edwarda Grzymały w Aleksandrowie Kujawskim,
- 05.06 XII Integracyjny Turniej Piłki Nożnej o puchar Karczemki,
- 08.06 XXV Sportowe Spotkania Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy Razem” w Kowalewie Pomorskim,
- 11.06 VIII Integracyjny Miting Siłowy „Niech Moc Będzie z Nami” w Toruniu,
- 26.06 I Spartakiada Osób Niepełnosprawnych Łasin 2019,
- 24.09 Impreza Sportowo Rekreacyjna „Strzał w Dziesiątkę” w Wąbrzeźnie,
- 06.11 XII Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego w Janikowie,
- 14.11 Toruńskie Zawody we Wspinaczce Skałkowej Osób Niepełnosprawnych,
- 28.11 Spotkanie Integracyjne w Wąbrzeźnie,
- 06.12 Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego organizowany przez ŚDS w Aleksandrowie Kujawskim,

Opieka psychologiczna

Psycholog współpracowała z zespołem terapeutycznym analizując sytuację i potencjał uczestników, wspierała zespół w tworzeniu i realizacji indywidualnych planów terapii i rehabilitacji. Opracowywała oceny okresowe, roczne, kompleksowe uczestników.

Uczestniczyła w pracach komisji kwalifikującej nowych uczestników do zajęć warsztatowych.

Diagnostowała i charakteryzowała potencjał nowo przyjmowanych uczestników, wspierała procesy adaptacji do nowych warunków, obserwowała wchodzenie do nowej grupy społecznej. Równolegle przeprowadzała wraz z pielęgniarką wywiady środowiskowe, prowadziła rozmowy z członkami rodziny, udzielała informacji.

Motywowowała i wspierała uczestników we wszelkich działaniach z obszaru aktywności zawodowej – udział w szkoleniach, kursach, kontynuowaniu edukacji, praktykach, stażach.

Prowadziła indywidualne rozmowy, konsultacje, udzielała porad i wsparcia. Konsultacje realizowane były na rzecz uczestników, ich opiekunów, członków rodzin. Najczęściej pojawiające się obszary problemowe, które podlegały pracy terapeutycznej to:

- sytuacja rodzinna, konflikty pomiędzy poszczególnymi członkami, brak wsparcia ze strony rodziny, poczucie osamotnienia w rodzinie;
- relacje interpersonalne z rówieśnikami, partnerami, trudności w okazywaniu i przyjmowaniu wyrazów sympatii i zainteresowania, relacje z partnerem, małżonkiem, trudności w komunikacji i efektywnym rozwiązywaniu konfliktów;
- stres towarzyszący podejmowaniu nowych wyzwań, zmianom życiowym, wystąpieniom publicznym
- problem uzależnień
- przygotowanie do nowych ról życiowych i wynikających z nich obowiązków (rodzicielstwo)

Prowadziła konsultacje z obszaru poradnictwa zawodowego, wspierając uczestników przy wyborze dalszego kształcenia w formie szkolnej czy kursowej; przy decyzjach zawodowych związanych z wyborem adekwatnego profilu stażu czy zatrudnienia.

Realizowała badania psychologiczne obejmujące kompleksową diagnozę możliwości poznawczych oraz sporządzała opis wyników na potrzeby Komisji ds. orzekania o niepełnosprawności.

Pomagała uczestnikom i członkom rodzin wszczynać i prowadzić procedury odwoławcze do różnorodnych instancji.

Przygotowywała na wniosek uczestników lub opiekunów opinie i inne pisma na potrzeby różnych instytucji.

Prowadziła obserwacje uczestniczące wszystkich podopiecznych w naturalnych warunkach pracy w poszczególnych pracowniach.

Kontaktowała się z rodzicami i opiekunami uczestników – odbywała rozmowy telefoniczne oraz spotkania osobiste na terenie WTZ oraz w domach podopiecznych.

Spotykała się w sprawach uczestników z pracownikami instytucji pomocowych oraz innymi specjalistami. Brała udział wraz z uczestnikami w różnorodnych imprezach i wydarzeniach.

Prowadziła dokumentację uczestników i własnej pracy

Uczestniczyła w zebraniu z rodzicami.

Podjęła i kontynuuje studia podyplomowe z doradztwa zawodowego.

Wnioski z ocen rocznych i kompleksowych uczestników WTZ

Lista uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie rehabilitacji społecznej i/ lub zawodowej:

- p. Ad. K. – uczestnik odnosił znaczące sukcesy w sferze zawodowej. Podjął i zrealizował staż zawodowy w charakterze pracownika pomocniczego. Następnie podjął i kontynuuje zatrudnienie w Spółdzielni Socjalnej Kujawianka na stanowisku pracownika pomocniczego. Kolejnym sukcesem i radością w życiu uczestnika było podjęcie nowej roli życiowej. Pan A. zawarł szczęśliwy związek małżeński oraz bardzo dobrze sprawdza się w roli męża i głowy rodziny

- p. Mi. K. – w 2019 roku poczyniła dalsze postępy w sferze społecznej i zawodowej. Uczestniczka ukończyła naukę w Szkole Policealnej, gdzie zdobyła zawód terapeuty zajęciowego. Wyszła za mąż i tworzy udany związek, z satysfakcją realizuje się w roli żony –opiekunki domowego ogniska. Wraz z mężem prowadzą intensywne życie kulturalne, uczestnicząc w różnorodnych, często ambitnych wydarzeniach artystyczno-kulturalnych, dbają o wspólny rozwój w wielu dziedzinach.
- p. Ar. K. – uczestnik nadal intensywnie rozwija swoją pozycję na rynku pracy. W minionym roku podjął i ukończył staż zawodowy i następnie kontynuował zatrudnienie na umowę o pracę w Zakładzie Stolarsko-Meblowo-Budowlanym w Aleksandrowie Kujawskim. Uczestnik rozwinął również swój potencjał społeczny. Potrafi samodzielnie dokonywać zakupów w internecie, bardzo dobrze pełni społeczną funkcję ministranta. Ma szerokie zainteresowania sportowe i filmowe, aktywnie je rozwija. Potrafi wyrażać własne, przemyślane opinie na temat aktualnej sytuacji gospodarczej i politycznej.
- p. B. K. – uczestniczka znacząco rozwinęła swój warsztat artystyczny. Prace malarskie, wykonywane przez Panią B. zbierają laury w różnych konkursach oraz znajdują uznanie wśród prywatnych nabywców. Dzieła Pani B. są doceniane i zbierają pozytywne recenzje wśród profesjonalnych artystów.
- p. A. B. – uczestniczka nadal rozwijała swoją dojrzałość społeczną. Cierpliwie i z dużą troską dbała o siebie i dziecko w czasie ciąży. Regularnie odbywała wizyty lekarskie i przestrzegała wszelkich medycznych zaleceń. Także po porodzie ze wsparciem innych z powodzeniem opiekuje się córką, potrafiła też zadbać o wszelkie formalności związane z organizacją ich wspólnego życia.
- p. Prz. R. – uczestnik znacząco rozwinął swoje umiejętności wokalne i interpretacyjne. Rozwinął również repertuar zachowań scenicznych. Z powodzeniem wygrywał kolejne etapy eliminacji w Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych Albertiana oraz zakwalifikował się do Finału Przeglądu w Krakowie.
- p. P. S. – uczestnik nadal doskonalił swoje umiejętności zawodowe i budował postawę solidnego pracownika. Pan P. potrafi samodzielnie realizować projekty artystyczne o dużym stopniu zaawansowania. Uczestnik planuje, projektuje wzór, następnie dobiera materiały i najlepszą metodę pracy. Pracuje wytrwale i systematycznie, za każdym razem doprowadzając pracę do końca.

Pozostałe osoby systematycznie i aktywnie uczestniczyły w ciągu roku w zajęciach w warsztacie oraz w różnorodnych imprezach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych. W stosunku do tych osób wskazana jest dalsza rehabilitacja społeczna i zawodowa w WTZ.

Ważną inicjatywą ze strony warsztatu w mijającym roku było wyremontowanie, dostosowanie oraz udostępnienie uczestnikom łazienki z prysznicem. Dzięki tym działaniom wiele osób ma możliwość uczyć się podstawowych nawyków higienicznych i dbałości o swoją kondycję i zdrowie także w tym wymiarze. Często warunki lokalowe w domu utrudniają niektórym osobom pełne zaspokajanie potrzeb w zakresie higieny. Teraz

możliwości takie stworzył im warsztat. Oprócz zachowywania czystości ciała mają również możliwości treningu w zakresie czystości odzieży – uczą się prać, suszyć i prasować odzież własną. Niektórzy, najbardziej potrzebujący uczestnicy zostali objęci wsparciem w postaci zakupu nowej bielizny, odzieży, okryć wierzchnich i obuwia. Trening w zakresie dbałości o czystość przyniósł naprawdę spektakularne zmiany w przypadku wybranych osób.

Informacja o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

Po dokonaniu oceny realizacji indywidualnych programów rehabilitacji i terapii w stosunku do uczestników Rada Programowa podjęła następujące decyzje:

Osoby, gotowe do podjęcia zatrudnienia i kontynuowania rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku lub otwartym rynku pracy:

p. B. A.
p. C. J.
p. J. Mar.
p. K. B.
p. M. Mi.
p. N. M.
p. S. P.
p. Ż. D.
p. K. Mi.

Osoby uczestniczące dalej w terapii w WTZ z uwagi na pozytywne rokowania, co do przyszłych postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej, umożliwiające podjęcie zatrudnienia i kontynuowania rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na innym przystosowanym stanowisku:

p. B. R.
p. B. I.
p. S. M.
p. R. E.
p. D. M.
p. M. I.
p. R. W.
p. Ł. J.
p. M. Mał.
p. G. Mał.
p. D. Z.
p. J. Mał.

p. F. J.
p. C. M.
p. R. Prz.
p. W. Al.
p. Z. S.
p. W. B.
p. M. E.
p. Ż. P.
p. W. Ad.
p. K. Ma.

Osoby, co, do których rokowania dotyczące postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej są mało pozytywne. W sytuacji, gdy rodzice lub opiekunowie wyrażą zgodę na zmianę placówki, wskazana byłaby instytucja wsparcia środowiskowego:

p. R. A.
p. G. Mar.
p. R. B.
p. Ł. M.

Okresowa ocena realizacji indywidualnego programu rehabilitacji dla każdego uczestnika realizowana jest przez Radę Programową WTZ według następujących kategorii:

- Rehabilitacja zawodowa
- Tempo pracy
- Charakterystyka aktywności zawodowej
- Współpraca w grupie
- Nabyte umiejętności zawodowe

- Rehabilitacja ogólna
- Ogólny stan zdrowia
- Higiena
- Samoobsługa/ czynności życia codziennego
- Strefa intelektualna
- Strefa społeczna
- Strefa emocjonalna
- Trening ekonomiczny

- Rehabilitacja ruchowa
- Terapia ruchowa w WTZ
- Ogólna aktywność ruchowa/udział w zawodach

- Stopień realizacji Indywidualnego Programu Rehabilitacji/zakładane efekty

Ocena według tych kryteriów znajduje się w dokumentacji prowadzonej dla każdego uczestnika WTZ

